

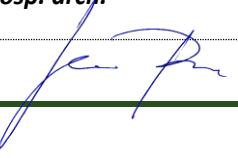
datum / 11., prosinca, 2017.

naručitelj / OPĆINA SVETI IVAN ŽABNO

naziv projekta / **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SVETI IVAN
ŽABNO ZA RAZDOBLJE 2017. – 2022.**

<i>Nositelj zahvata:</i>	Općina Sveti Ivan Žabno Trg Karla Lukaša 11, 48214 Sveti Ivan Žabno
<i>Ovlaštenik:</i>	DVOKUT ECRO d.o.o. Trnjanska 37, 10000 Zagreb

<i>Naziv dokumenta:</i>	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO ZA RAZDOBLJE 2017. – 2022.
<i>Oznaka ugovora:</i>	U004-16
<i>Verzija:</i>	S uvaženim primjedbama danim tijekom ishođenja suglasnosti (KLASA: 351-03/17-01/57, URBROJ: 2137/1-05/05-17-5, od 23. 11. 2017. godine
<i>Datum:</i>	11. prosinca, 2017.
<i>Poslano:</i>	11. prosinca, 2017.

<i>Voditelj izrade:</i>	<i>Igor Anić, mag. ing. geoing., univ. spec. oecoing.</i>
<i>Stručni suradnici:</i>	<i>Imelda Pavelić, mag.ing.agr, univ.spec.oecoing.</i>
<i>Vanjski suradnik:</i>	-
<i>Konzultacije i podaci:</i>	Općina Sveti Ivan Žabno Trg Karla Lukaša 11, 48214 Sveti Ivan Žabno
<i>Direktorica:</i>	<i>Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch.</i>

SADRŽAJ

A. UVODNE I POLAZNE OSNOVE	7
B. PROPISI U GOSPODARENJU OTPADOM	9
<hr/>	
B.1. PLANSKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM	11
B.2. ZAKONODAVNI OKVIR	15
B.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM	19
B.4. NADLEŽNOSTI OPĆINA I GRADOVA U GOSPODARENJU OTPADOM	20
C. OSNOVNE ZNAČAJKE OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO	24
<hr/>	
C.1. POLOŽAJ.....	24
C.2. RELJEF I KLIMATSKA OBILJEŽJA.....	24
C.3. PROMET	25
C.4. NASELJA I STANOVNIŠTVO	26
D. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	28
E. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALnim OTPADOM	29
<hr/>	
E.1. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJU CILjeVA	29
E.2. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANju KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANju CILjeVA	29
E.3. PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLADENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	34
E.4. PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU	36
F. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO	37
<hr/>	
F.1. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILjeVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	38
F.2. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	41
F.3. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	43
F.4. PROCJENA KOLIČINE KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE DO 2022. GODINE.....	45
G. MJERE ODVOJENOG SAKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	48
<hr/>	
G.1. POPIS PROJEKTA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA.....	50
G.2. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	51
G.3. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	54
H. ZAKLJUČAK	56

GRAFIČKI PRIKAZI

Grafički prikaz B-1: Shema institucionalnog okvira u postupku gospodarenja otpadom	19
Grafički prikaz B-2: Postupak donošenja i revidiranja Plana gospodarenja otpadom	21
Grafički prikaz C-1: Položaj općine Sveti Ivan Žabno u Koprivničko -križevačkoj županiji.....	24
Grafički prikaz C-2: Broj stanovnika Općine Sveti Ivan Žabno kroz godine	27
Grafički prikaz D-1: Ukupni prihodi poduzetnika top 5 gradova/općina Koprivničko-križevačke županije	28
Grafički prikaz E-1: Sakupljeni komunalni otpad tijekom 2012., 2013. i 2014. godine	30
Grafički prikaz E-2: Primarna selekcija otpada u 2011. i 2012. godini na području Općine Sveti Ivan Žabno	32
Grafički prikaz E-3: Lokacija službenog odlagališta „Trema-Gmanje“	35
Grafički prikaz F-1: Shematski prikaz gospodarenja otpadom”	38
Grafički prikaz F-2: Prikaz očekivanih količina komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine.....	46

T A B L I C E

Tablica A-1: Popis kratica korištenih u tekstu	6
Tablica B-1: Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom	9
Tablica C-1: Pregled prometnih pravaca na području Općine.....	25
Tablica C-2: Naselja na području Općine Sveti Ivan Žabno i pripadni broj stanovnika u 2011. godini .	26
Tablica E-1: Sakupljeni komunalni otpad tijekom 2012., 2013. i 2014. godine	30
Tablica E-2: Sakupljeni otpad na Zelenim otocima 2013.,2014.i 2015. godine.....	32
Tablica F-1: Mjere za sprječavanje nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.....	39
Tablica F-2: Prikaz očekivanih količina komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine	46
Tablica F-3: Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada U Republici Hrvatskoj u 2015.godini	47
Tablica F-4: Prikaz očekivanih količina za odvojeno prikupljenog iz miješanog komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine	47
Tablica G-1: Izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.....	53
Tablica G-2: Prikaz glavnih aktivnosti u provedbi predmetnog Plana gospodarenja otpadom	54

NAZIVI I KRATICE

Biološki razgradiv otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezani građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremnine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaze svoj otpad na samom mjestu proizvodnje, b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine), c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) sadržan je popis postupaka oporabe koji ne isključuje druge moguće postupke oporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove oporabe ili zbrinjavanja.

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpanje.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Tablica A-1: Popis kratica korištenih u tekstu

KRATICA	PUNI NAZIV
CGO	Centar gospodarenja otpadom
FEE	Engl. Foundation for Environmental Education
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode
HBOR	Hrvatske banke za obnovu i razvoj
ISGO	Informacijski sustav gospodarenje otpadom
JLS	Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinice područne (regionalne) samouprave
NN	Narodne novine
OPK	Općinsko komunalno poduzeće
PGO	Plan gospodarenja otpadom
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša

A. UVODNE I POLAZNE OSNOVE

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom bitna je sastavnica modernog društva koja se temelji na uvažavanju načela zaštite okoliša i prirode. Zakonska regulativa gospodarenja otpadom Europske unije (EU) temelji se na načelima međunarodnog prava zaštite okoliša, prema kojima su određena osnovna načela u postupcima gospodarenja otpadom:

- definirana su zajednička načela zaštite okoliša i odgovornog gospodarenja otpada
- načelo onečišćivač plaća – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je finansijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjer zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
- načelo blizine – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- načelo samodostatnosti – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
- načelo sljedivosti – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U Republici Hrvatskoj zakonodavni okvir gospodarenja otpadom usklađen je sa zahtjevima i standardima EU, međutim veliki problem predstavlja neprovođenje propisa. Osobito je loše stanje s infrastrukturom koja je nedostatna ili se ne koristi na zadovoljavajući način. Postupci zbrinjavanja otpada uglavnom se svode na odlaganje na odlagališta od kojih su neka još uvijek neusklađena sa zahtijevanim standardima zaštite okoliša. Edukacija i aktivnosti podizanja svijesti javnosti nedovoljno su razvijeni.

Svrha donošenja Plana gospodarenja otpada prema načelima EU je definirati su kroz okvir za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Polazišta za izradu Plana gospodarenja otpadom Općine Sveti Ivan Žabno su pravno-zakonodavni okvir Republike Hrvatske i Europske unije, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom (državni i županijski), prostorno-planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak. Plan je izrađen i na temelju informacija dobivenih od službi i poduzeća koji su na području općine važni sudionici u gospodarenju otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Općine Sveti Ivan Žabno donesen je na sjednici Općinskog vijeća 9.2.2009. za razdoblje od 2009. do 2015. godine. Objavljen je u „Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije 3/09.

Sukladno dužnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave o podnošenju Izvješća o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada te provedbi mjera za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada, Općina Sveti Ivan Žabno donijela je sljedeća Izvješća:

- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2010. godinu,
- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2011. godinu,
- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2012. godinu,
- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2013. godinu,
- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2014. godinu.
- izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2015. godinu.

Područje primjene ovog Plana gospodarenja otpada je Općina Sveti Ivan Žabno sa svojim administrativnim granicama. Plan gospodarenja otpadom Sveti Ivan Žabno (u nastavku PGO) imat će odgovarajuću ulogu u uspostavi održivog sustava gospodarenja otpadom na razini Općine. PGO Općine primjenjiv je u narednih 6 godina u razdoblju od 2017. – 2022. godine.

B. PROPISI U GOSPODARENJU OTPADOM

Najznačajniji važeći strategijski, zakonski i pod zakonski akti kojima je regulirano područje gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske dani su u tablici kako slijedi:

Tablica B-1: Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom

Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom	
1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	NN 130/05
2. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine	NN 3/17
3. Zakon o zaštiti okoliša	NN 80/13, 78/15 Zakon o gradnji (NN 153/2013), Članak 202..
4. Zakon o održivom gospodarenju otpadom	NN 94/13, 73/17
5. Zakon o komunalnom gospodarstvu	NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13 i 147/14
6. Pravilnik o katalogu otpada	NN 90/15
7. Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom	NN 71/04
8. Pravilnik o gospodarenju otpadom	NN 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15
9. Pravilnik o termičkoj obradi otpada	NN 75/16
10. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	NN 114/15 NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13 i 86/13 Stupanjem na snagu Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 88/15, 78/16) prestaje važiti ovaj Pravilnik osim odredbi: članaka 12., 13., 14., 19.a, 20. st. 3., 20.a i članka 25. stavka 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. te članka 16. stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14.
11. Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	NN 88/15, 78/16 NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11 i 86/13 Stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16) prestaje važiti ovaj Pravilnik osim odredbi: članka 11. stavka 1. i članka 15. stavka 3. i 4., članka 15. stavka 1. i 2., članka 11. stavka 4. i 5. i članka 12. stavka 1., 2., 3. i 5.
12. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži	NN 113/16
13. Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13 i 95/15 NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13 Stupanjem na snagu Pravilnika o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15) prestaje važiti ovaj Pravilnik osim odredbi: članka 18. stavka 2. alineje 2. i stavka 3. te članka 15. stavaka 3. i 4., članka 15.a stavaka 3. i 5. i članka 16. stavaka 2. i 3.
14. Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12 i 86/13
15. Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13
16. Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13
17. Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12 i 86/13

Popis propisa iz područja gospodarenja otpadom

18. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima

NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13 i 91/13
 Stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16) prestaju važiti odredbe ovog Pravilnika osim odredbi članka 21. i članka 28. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5. te članka 29. stavaka 2. i 3.

19. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima

NN 125/15, 90/16

20. Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom

NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12, 86/13
 Stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14) osim odredbi članka 4. točke 11., 12., 13. i 14., članka 16., 17., 18., 18.a, 19., 20. i članka 21. stavka 1., 2. i 3. te Dodatka V.

21. Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom

NN 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14

22. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom

NN 50/15

23. Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i poliklorirani terfenilima

NN 103/14

24. Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest

NN 69/16

25. Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi

NN 38/08

26. Pravilnik o gospodarenja otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina

NN 128/08

27. Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanja okoliša otpadom

NN 95/04

28. Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očeviđnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom

NN 120/04

29. Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave

NN 59/06, 109/12 i 93/16

30. Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida

NN 117/14

31. Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada

NN 117/14

32. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom

NN 50/17

B.1. PLANSKI DOKUMENTI GOSPODARENJA OTPADOM

Planski dokumenti u području gospodarenja otpadom, relevantni za izradu predmetnog Plana, su:

- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 3/17);
- Plan gospodarenja otpada Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2008.-2015. godine („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 03/09).

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

Strategija je sastavni dio Nacionalne strategije zaštite okoliša (NN 46/02), koja je donesena sukladno tada važećem Zakonu o zaštiti okoliša, a sadrži ocjenu postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom, kao i osnovne ciljeve i mjere gospodarenja otpadom te smjernice za uporabu i zbrinjavanje otpada. Na temelju ove Strategije, a sukladno propisima gospodarenja otpadom, praksi EU, Vlada RH donijela je u međuvremenu i Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007.-2015. godine (NN 85/07, 126/10 i 31/11).

Svrha Strategije je uspostava okvira unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizведен održivo gospodariti.

Strateški ciljevi Strategije su:

- izbjegavanje nastajanja i smanjivanja količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti, uz materijalnu i energetsku uporabu otpada
- razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava)
- smanjivanje rizika od otpada
- doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj
- edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Strategijom se uređuje gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju RH, od njegova nastanka do konačnog odlaganja, s osnovnim ciljem ostvarivanja i održavanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti ustrojen prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. -2022. godine (NN 03/17)

Osnovna zadaća Plana je uspostava kvalitetnijeg sustava gospodarenja otpadom temeljenog na sprječavanju nastanka otpada, uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada i odabiru odgovarajuće uporabe otpada.

Predmetnim planom određeni su ciljevi koje je potrebnio postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu:

Cilj 1. Unaprijediti sustav gospodarenje gospodarenja komunalnim otpadom

- Cilj 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
- Cilj 1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpadi i dr.)
- Cilj 1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada Cilj 1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Cilj 2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada

- Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
- Cilj 2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
- Cilj 2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
- Cilj 2.5 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
- Cilj 2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Cilj 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom**Cilj 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom****Cilj 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti****Cilj 6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom****Cilj 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom****Cilj 8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom**

Temeljne smjernice i kriteriji za određivanje načelnih lokacija i potrebnih novih građevina i postrojenja također su definirane predmetnim planom. Određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom zasniva se na uvažavanju načela zaštite okoliša i gospodarenja otpadom definiranih pozitivnim propisima iz navedenog područja, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke te finansijskoekonomskog aspekta. Gospodarenje otpadom u građevinama druge namjene, u kojima se obavlja ili je moguće obavljati djelatnost uporabe otpada, a koje se ne smatraju građevinom za gospodarenje otpadom, potrebno je također koristiti u sustavu gospodarenja otpadom. Unutar navedenih smjernica navode se kriteriji za određivanje potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja kao i opći tehnički zahtjevi za građevine i postrojenja.

Jedinice područne (regionalne) samouprave - JP(R)S

Nadležne su za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje neopasnim otpadom, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i

izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave - JLS

Nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazbo-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Trgovačka društva u javnom vlasništvu JP(R)S i JLS

Obavljaju usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada, pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada. Upravljaju radom Centra za gospodarenje otpadom (CGO), sortirnice, reciklažnog centra. Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom). Trgovačka društva u privatnom vlasništvu mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpadom, uporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija prikupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

Služba za komunalni red jedinice lokalne samouprave je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere), i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i assistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada propisana je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Ovom naknadom se potiče jedinica lokalne samouprave (JLS) da provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS. JLS naknadu plaća u Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU) temeljem mase prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja je iznad propisane granične količine. Ova naknada se koristi radi sufinanciranja odvojenog sakupljanja otpada. Do sada nije u primjeni.

Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te sadrži ciljeve i mjere sprječavanja nastanka otpada. Za propisane mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva mjere poduzete prije nego neka tvar, materijal ili proizvod postane otpad, u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životnog vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Odluka o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine

Na sjednici održanoj 25. svibnja 2017. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine. Odluka je donesena kako bi se ubrzala učinkovita primjena Plana gospodarenja otpadom te su razrađene potrebne aktivnosti i rokovi za realizaciju mjera određenih Planom. Na taj način se osigurava lakša i brža provedba i praćenje Plana na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, te se omogućuje bolja iskorištenost EU sredstava osiguranih za provođenje mjera za gospodarenje otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2008.-2015. godine („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 05/08)

Plan gospodarenja otpadom u Koprivničko-križevačkoj županiji osnovni je dokument o gospodarenju otpadom na županijskom razini, za razdoblje 2008. – 2015. godine koji je usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), kao i Nacionalnom strategijom zaštite okoliša (NN 46/02) i programima zaštite okoliša.

Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u Koprivničko-križevačkoj županiji i to:

Temeljna strategija županijskog plana - sastoji se od smjernica:

- Pokriti cijelo područje Županije organiziranim odvozom komunalnog otpada.
- Sanirati i zatvoriti sva nekontrolirana i kontrolirana odlagališta. Broj saniranih odlagališta svesti na minimum - prenamjenom sadržaja prema potrebama centralnog sustava gospodarenja otpadom.
- Povećati stupanj reciklaže otpada – svaka jedinica lokalne samouprave treba formirati reciklažno dvorište i omogućiti odvojeno sakupljanje otpada.
- Na području Županije organizirati jedan centar gospodarenja otpadom sa mogućim formiranjem pretovarnih stanica.
- Trajno poboljšavati obradu otpada.

Planom gospodarenja otpadom Koprivničko-križevacke županije za razdoblje 2008.- 2015. predviđen je regionalni koncept centra za gospodarenje otpadom, prema kojem se planira izgradnja regionalnog centra za gospodarenje otpadom za područje četiri županije sjeverozapadne Hrvatske (Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Međimurska i Varaždinska županija) na lokaciji u općini Koprivnički Ivanec. Predviđeni kapacitet postrojenja za mehaničko biološku obradu otpada je 150 000 t.

Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ivan Žabno („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, broj 2/05, 5/09 i 1/11)

Vezano za gospodarenje otpadom Plan utvrđuje lokaciju «Trema-Gmanje», namijenjenu uređenju odlagališta u fazi legalizacije s namjenom privremenog rada do uspostave Regionalnog centra za gospodarenje otpadom, nakon čega se predviđa prenamjena prostora u pretovarnu stanicu ili drugi

oblik izdvojene prostorne jedinice (ispostave) u funkciji cjelovitog funkcioniranja sustava gospodarenja otpadom na razini regije.

B.2. ZAKONODAVNI OKVIR

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) utvrđuju se mјere za sprječavanje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš u cjelini na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje sustav gospodarenja otpadom bez uporabe po okoliš rizičnih postupka i uz korištenje vrijednih svojstava otpada, kao i poboljšanje učinkovitosti upravljanja postupcima i procesima u gospodarenju otpadom.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom i to:

- sprječavanje nastanka otpada;
- priprema za ponovnu uporabu;
- recikliranje;
- drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba i
- zbrinjavanje otpada.

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš. Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije. Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom nužni su da bi se spriječilo onečišćenje voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje zdravlja ljudi, životinja ili narušavanje prirodnih životnih uvjeta biljaka i životinja, te da bi se smanjila mogućnost izazivanja opasnosti od požara ili eksplozije.

Zabranjeno je odbacivanje otpada u okoliš, potapanje otpada, spaljivanje otpada u okolišu, uključujući spaljivanje otpada na moru te spaljivanje biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom.

Zakon propisuje ciljeve odlaganja komunalnog i biorazgradivog otpada na nacionalnoj razini. Dopusťene količine za odlaganje komunalnog otpada i biorazgradivog otpada sukladno europskoj legislativi te ciljevima u gospodarenju otpadom se značajno smanjuju do 2020. godine te će biti potrebno primijeniti niz konkretnih mјera na lokalnoj/regionalnoj razini za postizanje istih.

Mјere uključuju donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom, uspostavu evidencije skupljenog otpada po vrstama i količini otpada, uspostava sustava evidencije i uklanjanja nepropisno odbačenog otpada, uspostava reciklažnih dvorišta itd.

Uklanjanje odbačenog otpada

Provedbu obveza vezanih uz uklanjanje odbačenog otpada osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave odnosno komunalni redar i to:

- mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
- mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Sredstva za provedbu navedenih mjera osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave.

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- mjere sukladno odluci općinskog vijeća o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada

Zakon postavlja ciljeve smanjena količine biorazgradivog otpada namijenjenog odlaganju u odnosu na masu biorazgradivog otpada proizvedenog u 1997. godini: 50% do 31. prosinca 2016. godine. Uvedena je obaveza dostave podatka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagališta Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Ograničenja u vezi odlaganja otpada na neusklađenom odlagalištu

Zakon postavlja kao cilj smanjenje količina otpada odloženog na neusklađena odlagališta:

- 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
- 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Sukladno Zakonu zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017. Uvedena je obaveza dostave podatka o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

Naknada zbog blizine neusklađenog odlagališta

Vlasnik postojeće stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine koju koristi za stalno stanovanje, koja se nalazi na udaljenosti do 500 metara mijereći od vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi neusklađeno odlagalište do vršne točke katastarske čestice na kojoj se nalazi stambena i stambeno-poslovne građevine, uz uvjet da je vlasništvo nad nekretninom stekao prije početka građenja te građevine za odlaganje otpada, ima pravo na novčanu naknadu zbog blizine neusklađenog odlagališta. Obveznik plaćanja te naknade je pravna osoba koja upravlja neusklađenim odlagalištem.

Biootpad

Osoba koja je aktima donesenim temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Građevni otpad koji sadrži azbest

Troškove prijevoza i zbrinjavanja građevnog otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine u vlasništvu fizičke osobe osiguravaju zajednički jedinica lokalne samouprave na čijem području je takav otpad nastao i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Kazetom za zbrinjavanje azbesta upravlja pravna osoba u većinskom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14 i 121/15)

Ovim pravilnikom se propisuju uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, te način rada reciklažnog dvorišta.

Uvjeti za gospodarenje otpadom su uvjeti za obavljanje postupka gospodarenja otpadom s pripadajućim tehnološkim procesima koji je uključen u djelatnost za koju se izdaje dozvola za gospodarenje te uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovanja otpadom.

Pravilnik propisuje opće uvjete, kojima mora udovoljiti građevina/dio građevine u kojoj se obavlja postupak gospodarenja otpadom za neopasni i opasni otpad.

Za obavljanje postupka gospodarenja otpadom koji uključuje mobilno postrojenje, pored uvjeta propisanih stavkom 1. točkama 2-10, lokacija na kojoj je postavljeno mobilno postrojenje mora biti ograđena.

Posebni uvjeti: moraju se ispuniti ovisno od toga za koju je određenu djelatnost/postupak/tehnološki proces zatraženo izdavanje dozvole za gospodarenje otpadom.

Reciklažnim dvorištem ne smatraju se spremnici za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, metala i tekstila koje jedinica lokalne samouprave postavlja na javnoj površini, odnosno „zeleni otoci“. U reciklažnom dvorištu otpad se mora zaprimati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju. Reciklažno dvorište mora se upisati u očeviđnik reciklažnih dvorišta, te očeviđnik trgovaca otpadom ako se obavlja djelatnost trgovanja otpadom.

Reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- mora biti označeno na propisan način;
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom,
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.

Izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta mora biti onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu. Prikupljanje pojedinih vrsta otpada može se organizirati i putem mobilnih reciklažnih dvorišta.

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Pravilnik propisuju kategorije odlagališta otpada, postupke i druge uvjeti za odlaganje otpada, postupke i druge uvjete za prihvatanje otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjete i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja.

Svrha ovog Pravilnika je smanjiti moguće štetne utjecaje odlagališta otpada na okoliš tijekom čitavog njihovog radnog vijeka, kao i nakon zatvaranja. Pri tom se osobito misli na smanjenje onečišćenja površinskih i podzemnih voda, tla i zraka, uključujući i negativno djelovanje stakleničkih plinova, kao i na smanjenje rizika za ljudsko zdravlje. Pravilnikom se propisuju postupci i drugi uvjeti za prihvatanje otpada u odlagališta otpada. Pravilnik se primjenjuje na sva odlagališta, bez obzira na vrstu otpada koji se na njima odlaže.

Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Pravilnik propisuje način gospodarenja građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest te ciljeve sustava gospodarenja navedenim vrstama otpada.

Cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom je do 1. siječnja 2020. godine putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpanjavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Cilj sustava gospodarenja azbestnim otpadom je uspostava i provedba mjera radi sprečavanja i smanjenja onečišćenja uzrokovanoj djelovanjem azbestnog otpada radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

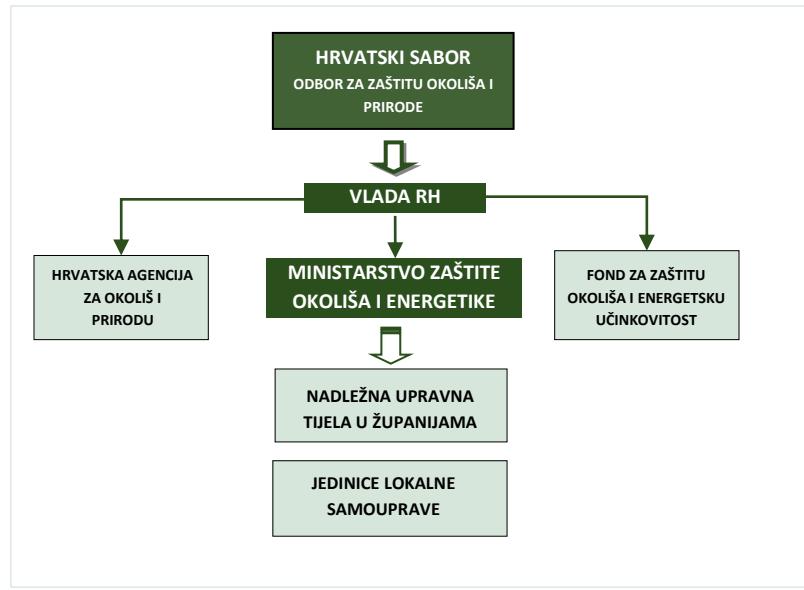
Jedinice lokalne samouprave dužne su sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada te na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija reciklažnih dvorišta za građevni otpad te obavljanje djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

B.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I SUDIONICI U POSTUPKU GOSPODARENJA OTPADOM

Organizacija zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj ustrojena je na državnoj razini i na razini jedinica lokalne uprave i samouprave. Najviše zakonodavno tijelo je Hrvatski sabor, zadužen za utvrđivanje i kreiranje politike zaštite okoliša i prostora. Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, kao jedno od 29 radnih tijela Hrvatskog Sabora, ima svojstvo matičnoga radnog tijela u postupku donošenja zakona i propisa koji svojim sadržajem reguliraju pojedinačna pitanja iz tih područja.

Vlada RH je najviše provedbeno tijelo, koja kroz djelokrug svojih ministarstava provodi smjernice u području zaštite okoliša.

Grafički prikaz B-1: Shema institucionalnog okvira u postupku gospodarenja otpadom

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike jedno je od tijela državne uprave koje je u sektoru otpada nadležno između ostalog za:

- izradu zakonodavstva i standarda, usklađivanje zakonske regulative RH iz područja gospodarenja otpadom sa legislativom EU;
- izradu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske;
- izdavanje rješenja za prekogranični promet otpadom, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom;
- vođenje očevidnika i evidencija temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- Praćenje pripreme i provedbe projekata uspostave centara za gospodarenje otpadom
- inspekciju i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva;
- nadziranje Hrvatske agencije za zaštitu okoliša i prirode i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode prikuplja, objedinjava i vodi podatke u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, vodi informacijski sustav gospodarenja otpadom, izrađuje izvješće o stanju na području gospodarenja otpadom.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost osigurava dodatna sredstva za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području zaštite i unapređenja okoliša, nadležnost pri donošenju upravnih akata u svezi plaćanja naknada i posebnih naknada, vođenje očevidnika obveznika plaćanja.

Županije su jedinice regionalne samouprave nadležne za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, prikupljanje i proslijedivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša); nadležni Upravni odjeli za zaštitu okoliša i prirode u županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

Gradovi i općine su jedinice lokalne samouprave koje su nadležne za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.

Ostali sudionici koji sudjeluju u gospodarenju otpadom su društva koja su registrirana i imaju dozvole za gospodarenje otpadom, konzultantske tvrtke, stručne organizacije i nevladine udruge.

Informacijski sustav gospodarenje otpadom (ISGO) je sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša. ISGO cijelovit je dio informacijskog sustava zaštite okoliša, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom određen je sadržaj ISGO-a, procedure dostavljanja i vođenja podataka, rokovi i obrasci na kojima se podaci dostavljaju. Vođenje ISGO-a povjeroeno je Hrvatskoj agenciji za zaštitu okoliša i prirode (HAOP), a nadzor nad izvršavanjem poslova vođenja ISGO-a ima Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

B.4. NADLEŽNOSTI OPĆINA I GRADOVA U GOSPODARENJU OTPADOM

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode (vođenje informacijskog sustava) i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (financiranje projekata zaštite okoliša).

Jedinice Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom (donijeti Plan gospodarenja otpadom, određivanje lokacija u prostornim planovima, provedba mjera gospodarenja komunalnim otpadom).

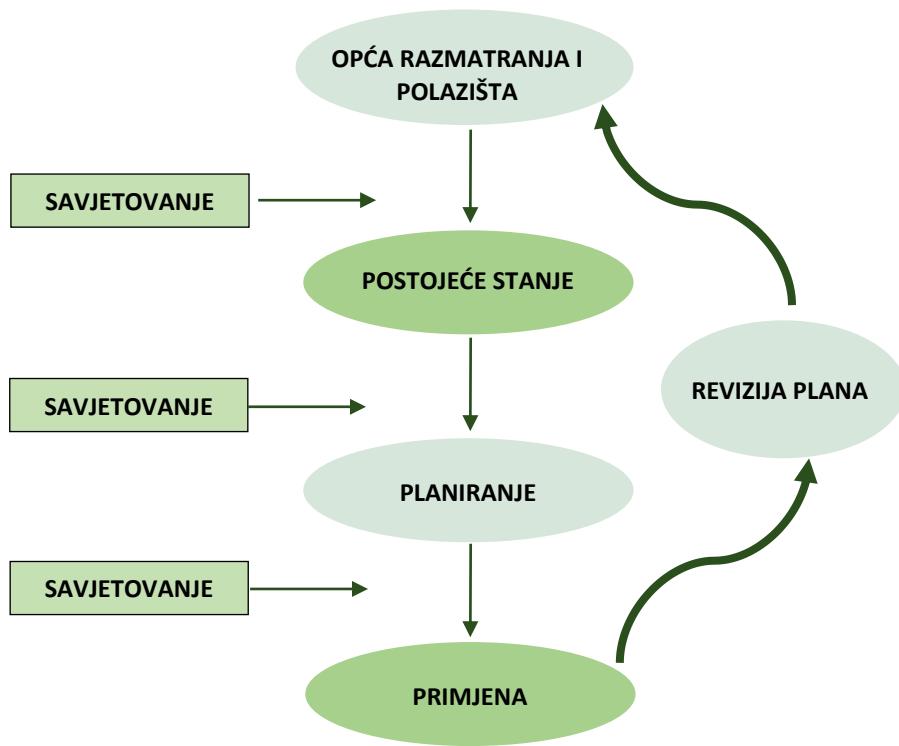
Plan gospodarenja otpadom donosi Općinsko vijeće za razdoblje od 6 godina. Prije donošenja Plana gospodarenja otpadom mora se ishoditi suglasnost upravnog tijela županije nadležnog za poslove zaštite okoliša, a kojem se dostavlja na uvid prijedlog plana gospodarenje otpadom.

Nakon usvajanja plana gospodarenja otpadom obaveza je dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici regionalne samouprave (Koprivničko-križevačka županija) do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljivati ga u službenom glasilu.

Nacrt plana gospodarenja otpadom objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Rok u kojem javnost može iznositi svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Proces planiranja na području gospodarenja otpadom odvija se u ciklusima koji osiguravaju kontinuirano unapređenje putem revizije koja se ponavlja na kraju svakog ciklusa.

Grafički prikaz B-2: Postupak donošenja i revidiranja Plana gospodarenja otpadom

Izvor: „Smjernice za pripremanje plana gospodarenja otpadom“ <http://ec.europa.eu/environment/waste/plans/>

Obveze Gradova i općina prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

Sukladno Zakonu jedinica lokalne samouprave tj. Općina Sveti Ivan Žabno ima obvezu na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom te:

- osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavati odbacivanje otpada na način suprotan Zakonu te ukloniti tako odbačen otpad,
- provoditi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- donijeti i provesti plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 6 godina,
- provoditi izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- omogućiti provedbu akcije prikupljanja otpada.

Općina Sveti Ivan Žabno dužna je osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pritom javnost rada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa, a podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada putem spremnika od pojedinih korisnika na mjestu nastanka, prijevoz te odlaganje na odlagalište neopasnog otpada. Pojedine vrste otpada se prikupljaju putem spremnika na javnim površinama („zeleni otoci“).

ODLUKOM o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Općine Sveti Ivan Žabno dodijeljena je trgovačkom društvu Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci (KLASA: 351-01/17-01/01, URBROJ: 2137/19-02/1-17-1, od 14. rujna 2017. godine). Do 2017. godine komunalni otpad na području Općine Sveti Ivan Žabno je prikupljalo poduzeće PARK d.o.o.

Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Sukladno Odluci o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Sveti Žabno „PARK“ d.o.o. izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te obzirom na broj stanovnika, Općina Sveti Ivan Žabno obvezna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta. Prostorno planskom dokumentacijom Općine Sveti Ivan Žabno na lokaciji postojećeg odlagališta otpada Trema- Gmanje predviđeno je uređenje reciklažnog dvorišta za razne vrste otpada uključujući i građevni otpad. Potrebno je pokrenuti izmjene prostorno-planske dokumentacije kako bi se za područje Općine osigurale dodatne lokacije za reciklažna dvorišta kao i za lokaciju reciklažnog dvorišta za građevni otpad i kompostanu.

Prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice mora omogućavati pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem otpada dužna je:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom sljedećem komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i izobrazno-informativne aktivnosti

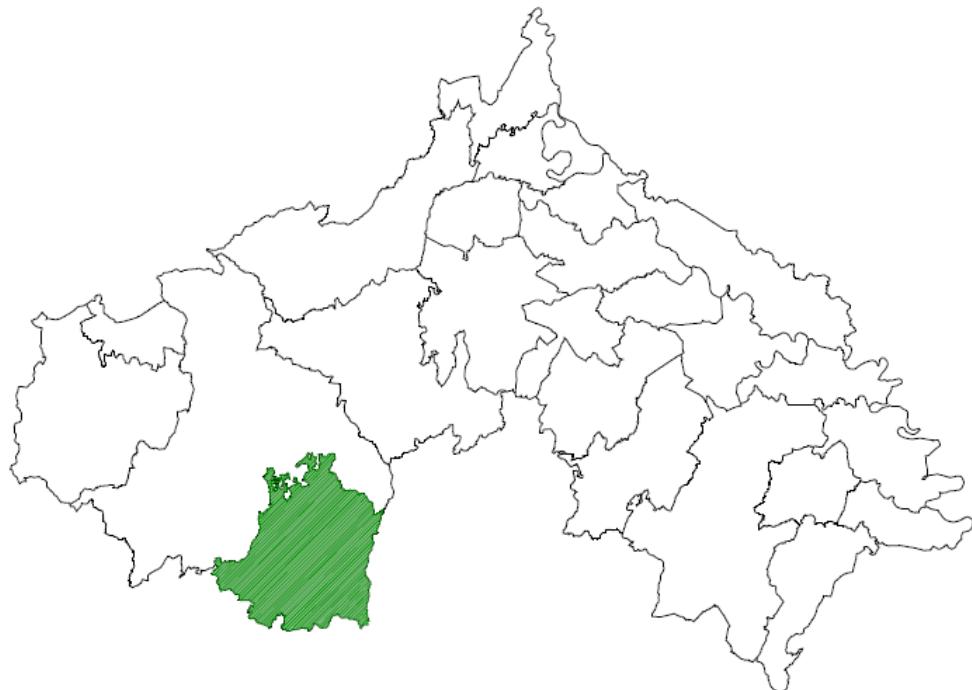
Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom obveza Općine Sveti Ivan Žabno je uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, uspostava sustava evidentiranja odbačenog otpada te godišnja provedba izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom.

C. OSNOVNE ZNAČAJKE OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO

C.1. POLOŽAJ

Općina Sveti Ivan Žabno smještena je u jugozapadnom dijelu Koprivničko-križevačke županije te je sa površinom od 106,60 km² četvrta po veličini općina u Županiji. Sveti Ivan Žabno graniči sa Bjelovarsko – bilogorskom županijom, Zagrebačkom županijom i Gradom Križevci.

Grafički prikaz C-1: Položaj općine Sveti Ivan Žabno u Koprivničko -križevačkoj županiji
Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ivan Žabno

C.2. RELJEF I KLIMATSKA OBILJEŽJA

Na području Općine Sveti Ivan Žabno formirane su dvije reljefne cjeline: obronak Bilogore i područje naplavne ravni južno od Bilogore. Zona tercijarnih i kvartarnih sedimenata te brežuljkastog reljefa odnosi se na područje Bilogore (iznad 230m/nm) dok se južni nizinski dio odnosi na kvartarne slojeve riječnih nanosa (102-120 m/nm).

Kao i na širem području prigorja Općina Sv. Ivan Žabno nalazi se u zoni kontinentalne klime sa vrućim ljeta i hladnim zimama. Godišnja amplituda doseže više od 50 stupnjeva i kreće se od -25°C zimi do + 30°C ljeti. Najčešći vjetrovi su sjeverni i južni sa relativno male jačine. Prosječna godišnja količina padalina iznosi 9009 mm/m², a u ljetnim mjesecima bilježi se najveća količina padalina.

Tla Općine su relativno manje pogodna za poljoprivrednu proizvodnju zbog izražene kiselosti i promjene u hidrataciji zemljišta koja se uvelike razlikuje u vlažnom i sušnom periodu. Tla južnog dijela Općine kvalitetnija su za obradu i bogatija mineralnim sastojcima. Sve površinske i izvorske vode odvode vodotoci Velika i Glasovnica, koji utječu u rijeku Česmu.

C.3. PROMET

Cestovni promet

Najveći dio lokalnih cesta, ali i županijskih cesta još je uvijek neASFALTIRAN. Asfaltiranje županijskih i lokalnih cesta od velike je važnosti za ruralni i urbani dio Općine te se sustavno i planski radi na rješavanju problematike.

Tablica C-1: Pregled prometnih pravaca na području Općine

REDNI BROJ	BROJ CESETE	DRŽAVNE CESTE
1	D 28	D 28 Vrbovec (D26)– Bjelovar – Veliki Zdenci (D5)
2	D 22	D 22 Novi Marof (D3)– Križevci – Sv. Ivan Žabno (D28)
REDNI BROJ	BROJ CESETE	ŽUPANIJSKA CESTA
1	ŽC 2212	Lemeš Križevački – Trema – Sv. Petar Čvrstec - Povelić
2	ŽC 2228	Trema – D22
3	ŽC 2229	Brezovljani – Sv. Ivan Žabno
4	ŽC 2230	Cirkvena – D28
5	ŽC 2231	D28 – Kendelovec – Cirkvena - Praševac
REDNI BROJ	BROJ CESETE	LOKALNE CESTE
1	LC 26070	Trema – Kloštar Vojakovački
2	LC 26086	Kloštar Vojakovački - Raščani – Sv. Petar Čvrstec
3	LC 26087	Sv. Petar Čvrstec – Cepidlak – Ruševac - 26077
4	LC 26088	Cepidlak – Sv. Petar Čvrstec (Grabrovac)
5	LC 26089	Sv. Petar Čvrstec – Cepidlak – B. Cirkvensko – Ladinac – D 28
6	LC 26121	(Crljenjaci) Sv. Petar Čvrstec - Kovačevac
7	LC 26120	Sv. Ivan Žabno – Trema (Gornje Selo)
8	LC 26122	Brdo Cirkvensko – Novi Glog – D 28
9	LC 26119	Brezovljani – Poljana Križevačka
10	LC 26123	D 28 – Hrsovo – Majur
11	LC 26124	Cirkvena - Brezine

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ivan Žabno; Polazišta; Ožujak 2005.

Željeznički promet

Za prijevoz putnika željeznički promet koristi se u manjoj mjeri od cestovnog. Na pruzi II reda – br. 205 odvija se kao gospodarski i putnički, a željeznička stanica je izvedena u Svetom Ivanu Žabno. Uz željezničku stanicu, odnosno prugu izgrađuje se gospodarska – poslovno – proizvodna zona, ali korištenje željeznice u gospodarskom smislu je još uvijek nedovoljno.

C.4. NASELJA I STANOVNJIŠTO

Prostor Općine Sveti Ivan Žabno ima prosječnu gustoću naseljenosti od 48,99 st/km², a prosječna gustoća naseljenosti u Koprivničko-križevačkoj županiji je 66,12 st/km².

Uspoređujući rezultate popisa stanovništva Općine Sveti Ivan Žabno sa posljednja dva popisa (2001. i 2011. godine) izračunat je prosječni godišnji apsolutni prirast stanovništva (smanjene od 40,6 stanovnika) te prosječni godišnji relativni prirast (-0,75%) što ukazuje da je Općina izrazito depopulacijsko područje.

Demografska kretanja na prostoru Općine Sveti Ivan Žabno mogu se u osnovnim naznakama pratiti unatrag do srednjeg vijeka. Područje je bilo od osobite geopolitičke važnosti u razdoblju turskih osvajanja. Od onda je prošlo više faza egzodusa i naseljavanja:

- Od 1537. – 1552. iseljeno je cca 60.000 Hrvata pretežito u Austriju (Gradišće) i Italiju (Molize).
- Od 1553. – 1630. administrativnim odlukama Hrvatskog sabora i odredbama austrijskih vladara, a posebno nakon uspostave Vojne krajine doseljava se cca 5000 – 10 000 stanovnika, pretežito iz okupiranih dijelova Hrvatske i Bosne i to katoličke i pravoslavne vjere.
- Od 1884. – 1901. na područje Općine naseljavaju se Česi.
- Između 1880. – 1902. doseljavaju se Primorci i Gorani.
- Između dvaju svjetskih ratova na područje Općine naseljava se stanovništvo iz Hrvatskog zagorja.
- Kretanje broja stanovnika Općine karakteriziraju usporeni demografski rast do 1953. godine.
- Naglo povećanje smanjenja stanovništva u razdoblju od 1961.- 2011.

Prostor Općine Sveti Ivan Žabno izrazito je ruralni, te radi konfiguracije terena i otežanih uvjeta opremanja naselja komunalnom infrastrukturom slabije privlačan stanovništvu izvan područja Općine. Osnovna karakteristika prirodnog kretanja stanovništva, s druge strane je tzv. generacijska depopulacija. Prirodni prirast već desetljećima ima negativnu stopu.

Tablica C-2: Naselja na području Općine Sveti Ivan Žabno i pripadni broj stanovnika u 2011. godini

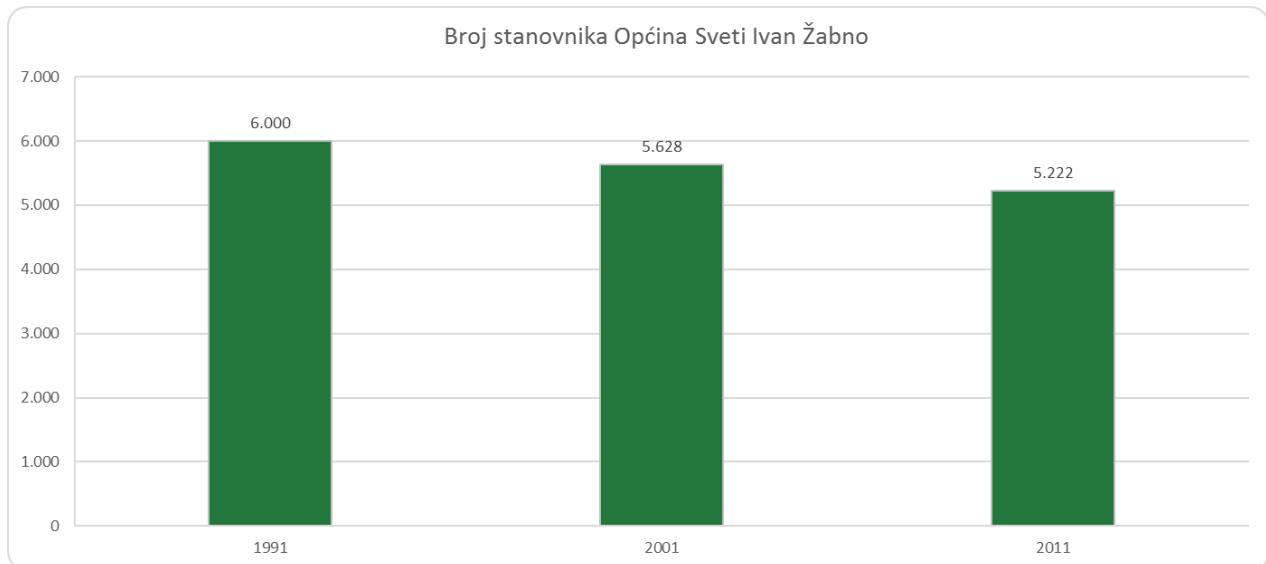
Naselje	Broj stanovnika	Udio ukupnog Broja, %
Brdo Cirkvensko	156	2,99
Brezovljani	305	5,84
Cepidlak	155	2,97
Cirkvena	574	10,99
Hrsovo	268	5,13
Kendelovec	164	3,14
Kuštani	116	2,22
Ladinec	152	2,91
Markovac Križevački	147	2,82
Novi Glog	144	2,76
Predavec Križevački	111	2,13
Raščani	130	2,49
Sveti Ivan Žabno	1.199	22,96
Sveti Petar Čvrstec	603	11,55

PLAN GOSPODARENJA OTPADA OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO

Naselje	Broj stanovnika	Udio ukupnog Broja, %
Škrinjari	212	4,06
Trema	786	15,05

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., <http://www.dzs.hr>

Grafički prikaz C-2: Broj stanovnika Općine Sveti Ivan Žabno kroz godine

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., <http://www.dzs.hr>; Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ivan Žabno, Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije, broj 2/05, 5/09 i 1/11

D. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Većinu stanovništva čine mješovita radničko-poljoprivredna domaćinstva. S obzirom na prirodne potencijale i resurse, aktivnost stanovništva vezana je uz poljoprivredne djelatnosti kao osnovne gospodarske djelatnosti. Ujedno se stanovništvo bavi građevinarstvom, proizvodnim djelatnostima i dr. Na području Općine postoje dvije poduzetničke zone: poduzetnička zona „Centar“ i „Industrijska“¹.

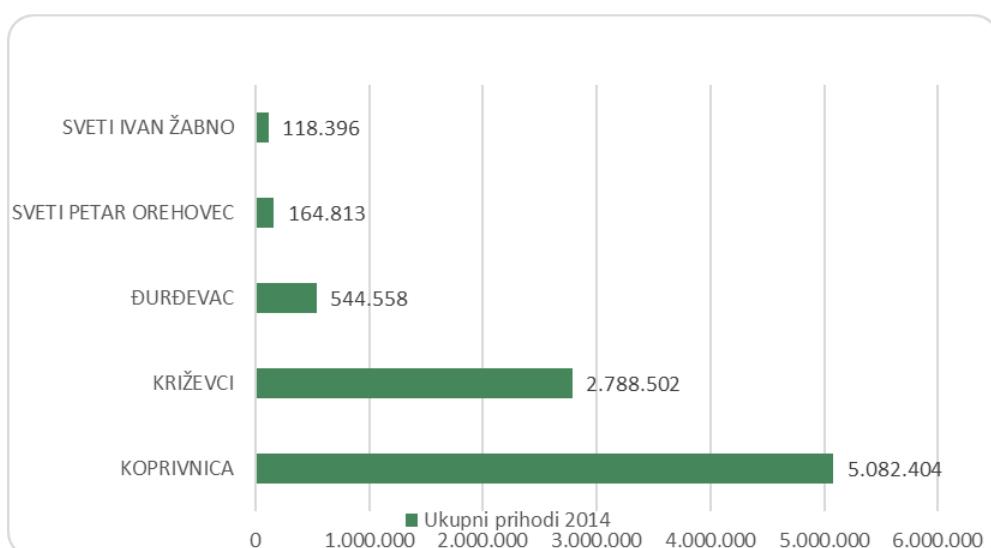
Poduzetnička zona Centar

Obuhvaća površinu od 5,80 ha. U zoni je smješteno 10 aktivnih poduzetnika, a to su tvrtke: Jakšinić d.o.o., Natron produkt d.o.o., Spar, Breznički pek d.o.o., Croatiagraf d.o.o., te obrti: „Andrijana“, „Marina“, „Iva“, „Bećke“ i „Aktualni“, koji ukupno zapošljavaju 45 osoba. S osnova pretežitog broja korisnika zone kao i pretežitog dijela raspoložive površine spada u grupu „uslužno mješovite zone“, a prema stupnju aktivacije raspoložive površine (66,6%) u „potpuno aktivnu zonu“.

Poduzetnička zona Industrijska

Obuhvaća površinu od 6 ha čime je ubrajamo u grupu „mikro zone“. U njoj je aktivan jedan poduzetnik „TPS Grupa“ koji u proizvodnji namještaja zapošljava 86 osoba. S obzirom na tip aktivnosti tog poduzetnika, zonu svrstavamo u „proizvodno-prerađivačku“, a prema stupnju aktivacije raspoložive površine (75%) u „potpuno aktivnu zonu“.

Poduzetnici Općine Sveti Ivan Žabno su ostvarili prihod unutar top 5 gradova/općina Koprivničko-križevačke županije (Grafički prikaz D-1). Prosječna mjesecna neto plaća po zaposlenom je iznosila u 2014. godini 2.599 kuna, što je za 2 kn manje nego prethodne godine. Navedeni iznos je za 46,7% manji od prosječne mjesecne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika na razini RH (4.878 kuna).

Grafički prikaz D-1: Ukupni prihodi poduzetnika top 5 gradova/općina Koprivničko-križevačke županije

Izvor: Rezultati poslovanja poduzetnika grada Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije u 2014. godini, Fina

¹ Izvor: Plan poduzetničkih zona Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2014.-2017., <http://kckzz.hr/wp-content/uploads/2014/08/Plan-poduzetnickih-zona-2014-2017.pdf>

E. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

E.1. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJU CILJEVA

Analiza postojećeg stanja gospodarenja otpadom obuhvaća više funkcionalnih faza tijeka gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno: sakupljanje otpada, izdvajanje korisnog otpada, prijevoz i odlaganje/oporaba otpada.

Bitni čimbenici koje treba uzeti u obzir pri definiranju sustava gospodarenja otpadom na nekom području su broj stanovnika koji je obuhvaćen organiziranim sakupljanjem i odvozom otpada te površina područja uključenog u organizirano gospodarenje otpadom.

Imajući u vidu odredbe važeće Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine, gospodarenje otpadom je potrebno je sagledavati u dinamičnom kontekstu uvažavajući dugoročne promjene koje će uslijediti nakon uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom te prenamjene lokacija službenih odlagališta otpada u pretvarne stanice.

E.2. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOGLOTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Na cijelokupnom području Općine provodi se organizirani način prikupljanja komunalnog otpada. Općinsko vijeće Općine Sveti Ivan Žabno tijekom rujna 2017. godine je donijelo Odluku o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada Komunalnom poduzeću d.o.o. Križevci (KLASA: 351-01/17-01/01, URBROJ: 2137/19-02/1-17-1, od 14. rujna 2017. godine). Do donošenja Odluke, uslugu sakupljanja miješanog komunalnog otpada vršilo je Općinsko komunalno poduzeće Park d.o.o.

Komunalni otpad

Sukladno gospodarskim djelatnostima i velikom broju radničko-poljoprivrednih domaćinstva komunalni otpad je najzastupljeniji i jedini tip otpada za koji se provodi postupak organiziranog prikupljanja. Uobičajeni izvori proizvodnje komunalnog otpada su kućanstva, komercijalni izvori, trgovine, uredi, autoservisi i druge radionice, školstvo, vrtići, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, te javne površine.

Prikupljanje komunalnog otpada provodi se jednom tjedno. Pokrivenost odvozom komunalnog otpada iznosi 95% područja Općine uz odaziv stanovnika od 80% kod predaje otpada. Nepokriveno je 5% naselja zbog loših transportnih puteva i nemogućnosti dolaska kamiona.

Fizički subjekti (najčešće domaćinstva) otpad odlažu u posude za otpad kapaciteta od 120 l, dok pravni i gospodarski subjekti otpad odlažu u kontejnere kapaciteta od 240 l, 770 l i 1.100 l.

Svako domaćinstvo uz postojeću kantu za sakupljanje miješanog komunalnog otpada dobiva dvije besplatne narančaste vreće, od 120 l, za sakupljanje korisnog (reciklabilnog) otpada: papir, karton, plastična ambalaža, tetrapak, metalna ambalaža. Kanta s kućnim otpadom odvoz se 2 puta mjesečno, a narančasta vreća s korisnim otpadom jednom mjesečno. Nakon što se korisni otpad odložen u narančastoj vreći pred na odvoz, korisnicima usluge odvoza komunalnog otpada daje se nova vreća za korisni otpad.

Plaćanje usluga odvoza komunalnog otpada propisana je prema količini otpada (navедени kapacitet posuda i kontejnera).

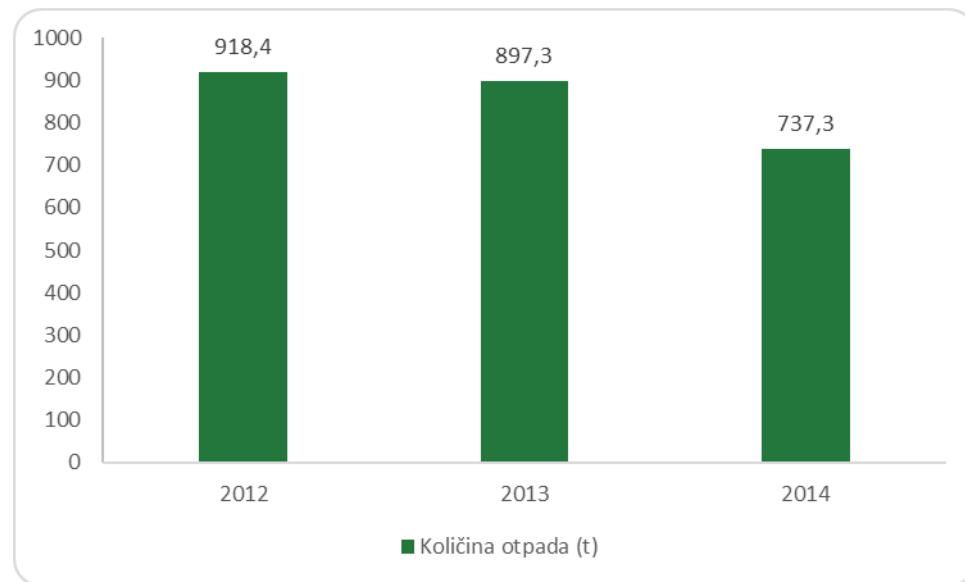
Promatrajući količine skupljenog i odloženog miješanog komunalnog otpada (20 03 01) u posljednje tri godine (2012.-2014.) može se zaključiti da se količina otpada smanjila za 19% (**Tablica E-1**).

U 2014. godini na području Općine Sveti Ivan Žabno sakupljeno je 737,3 t miješanog komunalnog otpada (20 03 01).

Tablica E-1: Sakupljeni komunalni otpad tijekom 2012., 2013. i 2014. godine

Općina	Godina	Količina (t)	Ključni broj i naziv otpada
			20 03 01 miješani komunalni otpad
Sveti Ivan Žabno	2012	918,4	20 03 01 miješani komunalni otpad
	2013	897,3	
	2014	737,3	
	2015	492,64	

Izvor: izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2012., 2013. i 2014. godinu

Grafički prikaz E-1: Sakupljeni komunalni otpad tijekom 2012., 2013. i 2014. godine

Izvor: izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2012., 2013. i 2014. godinu

Odvojeno prikupljeni otpad

Sustav primarne reciklaže na području Općine Sveti Ivan Žabno parcijalno se uspostavljao dulji niz godina. U sklopu zelenih otoka od 2005. godine na području Općine provodi se odvojeno sakupljanje papira, staklene ambalaže (15 01 02) i plastične ambalaže (15 01 07).

Mogućnost odlaganja odvojeno prikupljenog otpada građanima je omogućeno postavljanjem Zelenih otoka. Zeleni otoci postavljeni su u suradnji sa tvrtkom „Sirovina“ iz Bjelovara. Otoki su postavljeni na osam lokacija na području Općine:

- Sveti Ivan Žabno (Trg Karla Lukaša, Zagrebačka ulica)
- Cirkvena,
- Kenđelovac,
- Sveti Petar Čvrstec,
- Trema
- te posebno jedan zeleni otok u blizini osnovne škole „Grigor Vitez“.

Prema podacima geoinformacijskog portala Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u 2011. godini na području Općine u primarnoj selekciji sakupljeno je 36,87 t otpada, dok je u 2012. godini prikupljeno 50,9 t otpada. Podaci o količinama sakupljenog otpada putem zelenih otoka u 2013. i 2014. godini navedeni su u tablici (Tablica E-2.). Sukladno podacima u tablici najveća količina odloženog otpada u 2013. i 2014. godini odnosi se na ambalažu od papira i kartona (15 01 01).

Od rujna 2017. godine provodi se prikupljanje reciklabilnog otpada (papir, karton, plastična ambalaža, tetrapak, metalna ambalaža) direktno od kućanstava putem vreća zapremine 120 l.

Grafički prikaz E-2: Primarna selekcija otpada u 2011. i 2012. godini na području Općine Sveti Ivan Žabno

Tablica E-2: Sakupljeni otpad na Zelenim otocima 2013., 2014. i 2015. godine

KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA	2013	2014	2015
15 01 01	Ambalaža od papira i kartona	37,87	32,24	47,49
15 01 02	Ambalaža od plastike	0,92	2,10	6,37
15 01 07	Staklena ambalaža	2,17	5,78	3,52
20 01 40	Metali	11	-	-
20 01 01	Papir i karton	-	-	0,24
Ukupno:		51,96	40,12	57,85

Izvor: izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveti Ivan Žabno za 2013., 2014. i 2015. godinu

Od posebnih kategorija otpada na području Općine Sveti Ivan Žabno nastaju kategorije otpada koje su dijelom već uključene, a dijelom još nisu u postojeći nacionalni sustav gospodarenja otpadom, koji se temelji na važećem zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske:

- **ambalažni otpad** – u Republici Hrvatskoj je prihvaćen model sustava povratne ambalaže za jedinice (boce i limenke) otpadne ambalaže od PET-a, stakla i Al/Fe. Povratna ambalaža se može vratiti na mjestu kupnje (trgovine, trgovački centri) uz dobivanje naknade. Staklena ambalaža može se odložiti u zelene otoke koji su postavljeni na području Općine.
- **električni i elektronički otpad** – stanovnici Općine Sveti Ivan Žabno mogu odložiti elektronički otpad u reciklažno dvorište Komunalnog poduzeća d.o.o. Križevci na adresi Donji Cubinec 30, Križevci. U slučaju da se predaje veća količina od 30 kg elektroničkog otpada može se naručiti besplatni odvoz pozivom na besplatni telefon: 0800 444 110. Ovlašteni sakupljač EE otpada za

područje Republike Hrvatske je FLORA VTC d.o.o., 33 000 Virovitica, Vukovarska cesta 5, Tel: 033/ 803-140, Fax: 033/ 800-873, besplatan broj telefona - 0800 444 110, a preuzimanje otpada se organizira putem: www.eeotpad.com - unosom naloga, putem sms-a: 098/ 444-110 – preko sms-a ili putem E-maila. prijava@eeotpad.com.

Popis sakupljačkih centara EE otpada:

http://www.fzoeu.hr/docs/kontakti_i_adrese_za_preuzimanje_ee_otpada_102015_v1.pdf

O besplatnom odvozu električnog i elektroničnog otpada građeni su obavijesteni putem informativnih letaka.

- **otpadna vozila** - posjednik otpadnog vozila obvezan je otpadno vozilo predati sakupljaču, po mogućnosti u cijelosti, i to na skladištu sakupljača ili pozivom sakupljača na lokaciju gdje se otpadno vozilo nalazi. Posjednik prilikom predaje otpadnog vozila sakupljaču obvezan je predati dokaz o vlasništvu (presliku prometne dozvole otpadnog vozila, presliku drugog dokumenta iz kojeg je razvidno da je otpadno vozilo njegovo vlasništvo, kopiju osobne iskaznice) ili punomoć o pravu na predaju na uporabu otpadnog vozila (uz kopiju prometne dozvole i kopiju osobne iskaznice) ili potvrdu o provjeri registriranosti vozila u Republici Hrvatskoj ili dokaz da je na predmetno vozilo plaćena naknada Fondu (kopija rješenja Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost).

Posjednik cjelovitog otpadnog vozila uz potrebnu dokumentaciju ima pravo na naknadu koju mu isplaćuje sakupljač. Naknada na predaju otpadnog vozila na uporabu iznosi 1 kn/kg cjelovitog otpadnog vozila umanjena za pripadajući porez i pirez.

Sukladno popisu ovlaštenih sakupljača otpadnih vozila za područje Republike Hrvatske, najблиži registrirani sakupljač lokaciji općini S. Ivan Žabno je tvrtka CE-ZA-R d.o.o., Dravska 22, Koprivnica, tel: 0800-0204.

- **otpadne gume** – otpadne gume bi se trebale ostaviti prilikom zamjene kod vulkanizera ovlaštenih za njihovo zbrinjavanje. Stanovnici Općine Sveti Ivan Žabno otpadne gume mogu se predati tvrtki Robni centar d.o.o., Nikole Tesle 49, Križevci ili u reciklažno dvorište – Donji Cubinec 30, Križevci.

U Republici Hrvatskoj gospodarenje otpadnim gumama organizira Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Odvojeno sakupljanje otpadnih guma osigurava se putem ovlaštenih sakupljača. Ovlašteni sakupljač otpadnih guma je C.I.O.S. d.o.o. Josipa Lončara 15, Zagreb, Tel. 01/3442-999.

- **otpadne baterije i akumulatori** - istrošene baterije i akumulatori ne spadaju u komunalni otpad. Većina otpadnih baterija (akumulatora) klasificira se kao opasni otpad. Zakonski je propisano vraćanje otpadnih baterija (akumulatora) u spremnike, na mjesto kupnje ili skupljalište. Otpadne baterije se mogu vraćati u posebne spremnike u većim trgovačkim sentrima ili u reciklažno dvorište Komunalnog poduzeća d.o.o. Križevci na adresi Donji Cubinec 30, Križevci.

- **otpadna ulja** – zamijenjeno otpadno motorno ulje treba ostaviti kod ovlaštenog automehaničara. Stanovnici Općine Sveti Ivan Žabno otpadno ulje mogu predati u reciklažno dvorište – Donji Cubinec 30, Križevci.

- **otpad koji sadrži azbest** – Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja, prijevoza i odlaganja azbestnog otpada u Koprivničko-križevačkoj županiji. Na odlagalištu Ivančino brdo vrši se zbrinjavanje azbestnog otpada ključnog broja 17 06 01 – Izolacijski materijali koji sadrže azbest i ključnog broja 17 06 05 – Građevinski materijali

koji sadrže azbest (ravne i valovite salonitne ploče). Ukoliko se uklanjanju pokrovne salonitne ili druge azbestne ploče potrebno je kontaktirati Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci na broj 048/720-915. Azbestni otpad koji se predaje mora biti omotan u foliju i nalaziti se na drvenoj paleti. Cijena preuzimanja, prijevoza i odlaganja azbestnog otpada za građane na području Koprivničko- križevačke županije iznosi 1,50 kn/kg (PDV uključen)+ 200,00 kn trošak transporta. Cijena preuzimanja, prijevoza i odlaganja azbestnog otpada za pravne osobe na području Koprivničko- križevačke županije iznosi 1,20 kn/kg + PDV + 200,00 kn tošak transporta.

- **tekstilni otpad i otpadni metal** - stanovnici Općine Sveti Ivan Žabno tekstilni otpad i otpadni metal mogu predati u reciklažno dvorište – Donji Cubinec 30, Križevci
- **glomazni otpad** - odvoz glomaznog otpada organizira se godišnje uz mogućnost stalnog odlaganja na reciklažno dvorište Križevci.
- **građevinski otpad** - na području općine Sveti Ivan Žabno, sukladno prostornom planskoj dokumentaciji, lokacija za odlaganje građevinskog otpada predviđena je na prostoru reciklažnog dvorišta unutar odlagališta „Trema-Gmanje"²

Također, na području Općine dva puta godišnje, nakon proljetne i jesenske sjetve, provodi organizirano sakupljanje ambalaže od pesticida u suradnji s „Poljocentrom“ iz Križevaca i tvrtkom CIAK d.o.o. iz Zagreba.

Općenito je gospodarenje komunalnim otpadom, a i otpadom posebnih kategorija, nedovoljno riješeno te je potrebno uspostaviti organizirani sustav PREVENCIJE - IZBJEGAVANJA – ADEKVATNA OBRADE I ZBRINJAVANJE.

E.3. PODATCI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Komunalni otpad s područja Općine Sveti Ivan Žabno se u periodu od 1998. do 2015. godine odlagalo na odlagalište otpada „Trema-Gmanje“. Odlagalište se nalazi cca 3,5 km sjeverno od naselja Sveti Ivan Žabno, udaljeno preko 500 m od naselja Dvorište. Odlagalište se nalazi na k.č. br. 4999 i 5001, k.o. Do odlagališta vodi makadamski put. Lokacija je neograđena. Za navedeno odlagalište donesena je odluka o zatvaranju (KLASA: 351-04/17-01/01, URBROJ: 2137/19-02/1-17-1, od 14. rujna 2017.)

Za sanaciju odlagališta proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš te je ishođeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata KLASA: UP/I-351-03/09-02/101, URBROJ: 531-14-1-1-15-10-13, od 13. svibnja 2010. godine te je bila ishođena lokacijska dozvola (KLASA UO/I 350-05/10-02/22, URBROJ: 2137/1-06/202-11-20, od 28. ožujka 2011. godine) i potvrda glavnog projekta (KLASA: 361-08/11-01/18, URBROJ: 2137/1-06/204-12-4, od 11. lipnja 2012. godine).

Navedeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata te lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta su istekli zbog čega je u tijeku postupak izmjene projektne dokumentacije i ishođenje rješenja o potrebi provedbe procjene utjecaja na okoliš. Predviđeno je rješenje sanacije i zatvaranja odlagališta bez izgradnje nove plohe.

² Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja općine Sveti Ivan Žabno, S1. Glasnik Koprivničko-križevačke županije br. 1/11

Grafički prikaz E-3: Lokacija službenog odlagališta „Trema-Gmanje“

Svrha izrade nove projektne dokumentacije koja predviđa sanaciju i zatvaranje odlagališta otpada „Trema-Gmajnje“ i ishođenje potrebnih dozvola je apliciranje projekta sanacije i zatvaranja za EU financiranje.

Na odlagalištu su 2008. godine provedeni istražni radovi te je geodetskim mjerjenjima obuhvaćen prostor odlaganja otpada i neposredna okolica. Snimljen je prostor odlagališta „Trema-Gmanje“ - površine 5 ha. Tim mjerjenjima dobivena je slika postojećeg stanja prostora i podloga za daljnje faze projektiranja i monitoringa tijekom odlaganja i nakon zatvaranja. Procijenjen je volumen odloženog otpada. Locirane su bušotine, te nakon njihove izvedbe snimljene koordinate izvedenih bušotina te ucrtane u geodetsko izvješće.

Na području odlagališta komunalnog otpada „Trema-Gmajnje“, načinjena su dva piezometra P-1 i P-2. Piezometri su postavljeni u veljači 2008. godine u svrhu određivanja utjecaja na podzemne vode obližnjeg odlagališta otpada. Položaj piezometara prilagođen je očekivanim smjerom toka podzemnih voda i mogućnošću postavljanja trajnog piezometra. Uzorci vode iz piezometra P-1 i piezometra P-2 te su analizirani u Zavodu za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije. Na odlagalištu komunalnog otpada „Trema-Gmanje“ uzeta su i dva uzorka tla: s okolnog terena gdje se ne rasprostire otpad uzeta su 2 uzorka - jedan uzvodno i jedan nizvodno te su provedene fizikalno – kemijske analize uzoraka. Na odlagalištu komunalnog otpada „Trema-Gmanje“ obavljeno je i ispitivanje sastava plina iz tijela odlagališta. Obzirom da na odlagalištu ne postoji nikakav sustav za otpijevanje

(odušnici), napravljeno je 4 bušotine kroz improvizirani pokrovni sloj na odlagalištu uz sam otpad (cca 1,5 m). Određen je protok i sastav plina te je procijenjena količina generiranih plinova iz otpada.

Usporednom rezultata analiza tla s graničnim vrijednostima tada važećega Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima došlo se do slijedećeg zaključka. Kako bi se saniralo utvrđeno zagađenje tla potrebno je izvršiti zamjenu tla dok postupak fitoremedijacije, s obzirom na malo utvrđeno zagađenje, nije potrebno provoditi.

Na odlagalištu komunalnog otpada „Trema-Gmajnje“ prisutna je stanovita količina odlagališnih plinova s povišenim udjelom metana. S obzirom na količinu potrebno je provoditi otplinjavanje no procijenjena količina plina nije energetski iskoristiva te će se izvesti samo pasivno otplinjavanje tijela odlagališta. S obzirom na udio metana na mjernim mjestima, ne postoji opasnost od eksplozije, ali postoji mogućnost da se u tijelu odlagališta nalaze džepovi metana te postoji mogućnost zapaljenja prilikom sanacije.

Tlo na kojem se odlaže otpad neuređeno je i dolazi do nekontroliranog otjecanja procjedne vode u podzemlje kao i na okolna poljoprivredna zemljišta. Postojeća lokacija neadekvatna je te ju treba sanirati i zatvoriti, a sav novi otpad preusmjeriti u Regionalni Centar za gospodarenje otpadom.

E.4. PODATCI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području općine Sveti Ivan Žabno registrirano je jedno zatvoreno odlagalište „Trema -Gmajnje“.

U naseljima u kojima nije postojao organizirani odvoz otpada, otpad se uglavnom odlagao u jaruge, kanale, nesanirane iskope itd. Na području naselja Općine Sveti Ivan Žabno registrirano je tri lokacije divljih odlagališta koja su sanirana te jedno službeno nesanirano odlagalište „Trema-Gmanje“.

Popis lokacija divljih odlagališta:

1. Divlje odlagalište „Cepidlak“
2. Divlje odlagalište „Sveti Ivan Žabno“
3. Divlje odlagalište „Sveti Petar Čvrstec“

F. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO

Nakon prikaza postojeće situacije gospodarenja otpada Općine Sveti Ivan Žabno, u ovome poglavlju razradit će se Plan gospodarenja otpadom za nadolazeće vremensko razdoblje od 2017. do 2022. godine.

Gospodarenje otpadom podrazumijeva sprječavanje i smanjenje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš, te postupanje s otpadom po dobrim gospodarskim načelima na kojima se i temelji postojeći plan gospodarenja otpadom. U cilju unaprijeđena postojećeg sustava definirani su ciljevi koji se žele postići provedbom predmetnog Plana gospodarenja otpadom u nadolazećem vremenskom razdoblju do 2022. godine.

Ciljevi koji se planiraju postići provedbom predmetnog plana:

1. Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš
2. Unapređivanje postojećeg cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
3. Razvoj odvojenog sustava skupljanja otpada, izričito komunalnog otpada
4. Povećanje udjela odvojeno prikupljanog otpada
5. Sanacija općinskog odlagališta otpada „Trema-Gmajnje“
6. Edukacija i komunikacija s javnošću
7. Uspostava sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te evidencije lokacija odbačenog otpada
9. Samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

Za postizanje predmetnih navedenih ciljeva korištene su sljedeće definirane mjere:

- opće mјere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mјere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mјere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.

Provedba mјera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području Općine Sv. Ivan Žabno zahtijeva utvrđivanje raspoloživih izvora financiranja koji će biti opisani i navedeni također u ovome poglavlju.

F.1. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Količina nastalog otpada na određenom području proporcionalna je porastom životnog standarda i potrošačkih navika stanovništva toga područja. Industrijski razvoj također utječe na količinu ali i na tip otpada obzirom na tip industrijskog procesa.

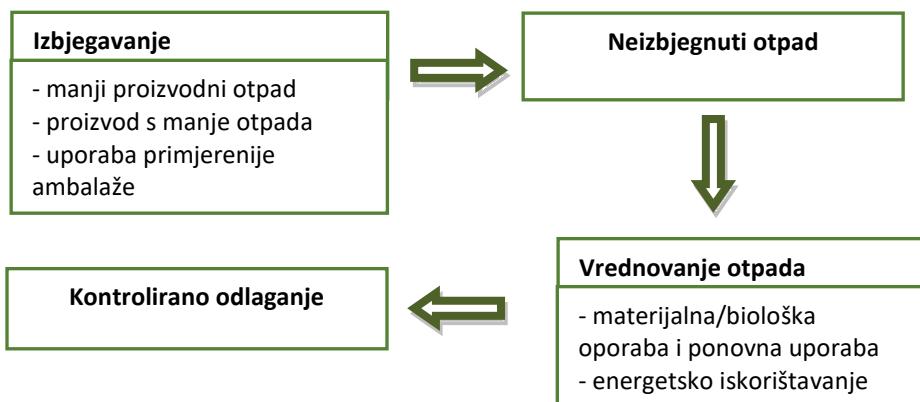
Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su slijedeće:

- edukacija i informiranje,
- stimulacija prakse čistije proizvodnje,
- unapređivanje sustava odvojenog skupljanja i recikliranja otpada,
- donošenje Plana gospodarenja otpadom i striktna primjena zakonske regulative.

Integralni koncept gospodarenja otpadom temelji se na načelima:

(a) izbjegavanja nastanka otpada; (b) vrednovanja otpada i (c) odlaganja otpada.

Ovim prikazom gospodarenja otpadom obuhvaćeni su sljedeći sadržaji:

Grafički prikaz F-1: Shematski prikaz gospodarenja otpadom“

Prioritet u aktivnostima je svakako na korisnom otpadu te uvođenju ekološki i ekonomski pravdanog sustava odvojenog sakupljanja otpada. Odvojeno sakupljeni otpad (kao npr. papir, plastika, staklo i sl.) uglavnom se u postupkom sortiranja priprema za daljnju reciklažu, odnosno nakon obrade se predaje ovlaštenim tvrtkama koje će te vrste otpada ponovno vratiti u upotrebu ili koristiti u izradi novih proizvoda. Odvojeno sakupljeni biootpad se nakon procesa uklanjanja nečistoća pretvara u kompost.

Mjere izbjegavanja

Kako bi se u budućnosti postiglo zaustavljanje trenda rasta količina proizvedenog komunalnog otpada, poveća udio odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada i odvajanje otpada na mjestu nastanka sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske zakonodavno-regulatornim okvirom vezanim za gospodarenje otpadom nastoji se uspostaviti sustav gospodarenja otpadom temeljen na sprječavanju nastanka otpada i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada koji se odgovarajuće uporabljuje.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Mjere sprječavanja nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanka otpada (Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine, NN 3/17) koje su primjenjive na lokalnoj razini dane su u nastavku.

Tablica F-1: Mjere za sprječavanje nastanka otpada sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

Br.	Mjere sprječavanja otpada	Opis
1.	Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	Potrebno je uspostaviti poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja uz definiranje uvjeta koje materijal od rušenja mora zadovoljiti za ponovnu potrebu.
2.	Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane i biootpada iz kućanstava	Potrebno je osmislit i provoditi informacijsku kampanju edukativnog sadržaja namijenjen stručnoj i široj javnosti, koja obuhvaća izradu priručnika, brošura, letaka ili video-informativnog materijala. Kampanja treba obuhvatiti savjete o primjerice pametnoj kupnji, načinu planiranja obroka, načinu iskorištenja ostatka od hrane i sl. Potrebno je kreirati promotivne materijale na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane usmjerene i na odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole) te u njima organizirati edukativno-informacijske kampanje.
3.	Uspostava sustava doniranja hrane	Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predviđeno je izrada smjernica za izradu planova na lokalnom nivou koje će trebati primjenjivati uz prethodnu edukacijsku kampanju djelatnika JLS. Pokretanje kampanje s temom doniranja hrane kroz koju će se jasno i sažeto predstaviti novosti koje proizlaze iz zakonodavnog okvira vezanog za donaciju hrane te istaknuti socijalno-ekonomski prednosti uspostave sustava doniranja. Kampanja također treba biti

Br.	Mjere sprječavanja otpada	Opis
		popraćena odgovarajućim tiskanim informativnim materijalima (letci, brošure, posteri i sl.).
4.	Organizacija komunikacijske kampanje za građane	Osvješćivanje javnosti o dugoročnoj neodrživosti neodgovornih obrazaca ponašanja i informiranje kućanstva o količinama otpada koji nastaje, a koji se odlaže na odlagališta te nužnosti sprječavanja njegova nastanka.
5.	Promicanje kućnog kompostiranja	Poticanje građana na kompostiranje unutar vlastitih domova. Cilj ove mjere je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u posebne spremnike za odlaganje biootpada, te da kroz kompostiranje u vlastitim komposterima, dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.
6.	Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica	Informiranje građana tj. potrošača o negativnim utjecajima prekomjerne potrošnje plastičnih vrećica na okoliš, uključujući i mesta gdje potrošači sami uzimaju plastične vrećice (vrećice u rolama za voće i povrće i sl.).
7.	Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada, otpadnog papira i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada. Uključivanje okolišnih kriterija te određivanjem novih specifikacija za robu i proizvode koji favoriziraju trajnost, mogućnost višekratne uporabe, manje ambalaže ili sniženu razinu toksičnosti.
8.	Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	Ponovna uporaba proizvoda podrazumijeva bilo koji postupak kojim se proizvod, koji je bio zamišljen i konstruiran da tijekom životnog ciklusa ispuni minimalni broj radnih ciklusa, ponovno upotrebljava za istu svrhu za koju je predviđen ili za neku drugu funkciju. Postupci ponovne uporabe mogu uključivati: <ul style="list-style-type: none"> – obnovu: povrat proizvoda u zadovoljavajuće radno stanje – popravak: ispravak određene greške u proizvodu – preprodaju: ponovna prodaja isluženog proizvoda ili njegovih dijelova – ponovnu proizvodnju: povrat proizvoda na početne specifikacije – nadogradnju: nadogradnja proizvoda do postizanja boljih performansi u odnosu na početne. U okviru reciklažnih dvorišta može se osigurati se tzv. »Kutak ponovne uporabe« gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

Informativne aktivnosti i edukacija

Izbjegavanje i smanjenja nastanka otpada također obuhvaća korištenje medija za edukaciju o pravilnom gospodarenju otpadom. Radi se posebnim mjerama motiviranja i edukacije, kako potrošača, tako i proizvođača materijalnih dobara tj. proizvoda. Strateški cilj edukacije upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Potrebno je kontinuirano provoditi i ukazivati na probleme vezane uz otpad, promicati pravilno gospodarenja otpadom i zaštitu okoliša.

Iz Europske prakse je poznato da mjere izbjegavanja i smanjenja nastanka otpada kao i poticaji za odvojeno sakupljanje njegovih iskoristivih komponenti može dati dobre rezultate u praksi samo ako se provodi javna propaganda tj. javna edukacija stanovnika. U tom smislu potrebno je voditi ciljane

kampanje člancima u novinama i emisijama na radiju, televiziji te ostalim sredstvima javnog obavješćivanja.

F.2. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Uspostavljeni sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području općine Sv. Žabno slijedi načela zaštite okoliša i kriterije kojima se nastoji postići što viši stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja pojedinih komponenti komunalnog otpada čime se ostvaruju višestruko korisni učinci. Opće mjere u uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koje Plan postavlja su:

1. Provedba mjera odvojenog sakupljanja otpada,
2. Izgradnja reciklažnog dvorišta i drugih pratećih objekata,
3. Edukacija i jačanje svijesti građana,
4. Integriranje sustava gospodarenja otpadom u regionalni sustav gospodarenja otpadom,
5. Uspostava sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te evidencije lokacija odbačenog otpada

Provedba mjera odvojenog sakupljanja otpada

Odvojeno prikupljanje otpada na području Općine provodi se putem Zelenih otoka. Gospodarenje navedenim kategorijama otpadom je organizirano u okviru sustava gospodarenja pojedinim kategorijama otpada koji vodi Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Opis sustava gospodarenja pojedinim kategorijama otpada navedi se u Poglavlju 2. PODATCI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA; D.2.1.2 Odvojeno prikupljeni otpad.

Izgradnja reciklažnog dvorišta i drugih pratećih objekata

U Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Sveti Ivan Žabno na području Trema-Gmajnje predviđeno je uređenje reciklažnog dvorišta za razne vrste otpada uključujući i građevni otpad. Potrebno je planirati i pokrenuti izmjene prostornog plana kako bi se osigurale dodatne lokacije reciklažnih dvorišta na prostoru Općine Sveti Ivan Žabno, kao i lokacija reciklažnog dvorišta za građevni otpad i kompostanu.

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište predstavlja određen prostor naselja opremljen spremnicima i posudama namijenjenim odvojenom privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Uspostava reciklažnog dvorišta ima za cilj omogućavanje odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekštila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada za građane.

Reciklažno dvorište mora uđovoljavati određenim tehničko-tehnološkim uvjetima:

- mora biti ograđeno,
- da je onemogućen dotok oborinskih voda.

Osim toga reciklažno dvorište mora biti opremljeno odgovarajućom vagom te video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.

Opći uvjeti su uvjeti kojima mora uđovoljiti građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja postupak gospodarenja otpadom (u dalnjem tekstu: građevina), te drugi uvjeti kako slijedi:

- da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
- da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš,
- da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada,
- da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu,
- da je građevina opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara
- da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad,
- da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom,
- da je građevina označena,
- da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu,
- da je građevina opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

Edukacija i jačanje svijesti građana

U cilju izbjegavanja i smanjenja nastanka otpada na području Općine provodi se sustav edukacije. Kao dio programa odvojenog prikupljanja otpada putem internetskih stranica Komunalnog poduzeća te lokalnih medija (tisk, radio) i letaka redovito se informira stanovništvo o gospodarenju otpadom na području općine.

Edukacija za najmlađe provodi se u sklopu Međunarodnog programa Eko-škole kojeg je razvila Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmental Education – FEE). Osnovna škola Grigor Vitez u suradnji sa općinskim komunalnim poduzećem „PARK“ d.o.o. provodi program Eko- škole kroz koji se djecu uči i potiče na odvajanje otpada i čuvanje okoliša.

Integriranje sustava gospodarenja otpadom u regionalni sustav gospodarenja otpadom

Sadržaj i način izrade Općinskog plana gospodarenja otpadom temelji se na Planu gospodarenja Koprivničko-križevačke županije koji je osnovni dokument o gospodarenju otpadom na županijskoj razini te je usklađen sa Strategijom i tada važećim Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05). Osim toga Plan je usklađen sa Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. -2022. godine (NN 03/17).

Uspostava sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te evidencije lokacija odbačenog otpada

Sukladno odredbi Članka 36., stavaka 2., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 04/13, 73/17) obveza jedinica lokalne samouprave je uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu.

Cilj sustava je da omogući građanima prijavu nepropisno odloženog otpada. Prijava se bazira na ispunjavanju obrasca kojeg je moguće preuzeti na internetskim stranicama općine. Ispunjeni obrazac šalje se putem pošte na adresu nadležnog općinskog ureda ili putem E-mala na E-mail adresu nadležnog ureda. Prijava se može podnijeti i komunalnom redarstvu osobno dolaskom u općinsku upravu ili na određeni službeni telefonski broj.

Općina Sveti Ivan Žabno u sklopu postojećeg sustava gospodarenja otpadom nema uspostavljen sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačeno otpadu, te je njegova uspostava jedna od mjera koje se planira provesti.

F.3. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOGL KOMUNALNOG OTPADA

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i dr.) te je u Katalogu otpada označen pod ključnim brojem 20 03 01.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa, a podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada mogu, u skladu s odredbama Zakona, obavljati:

- trgovacko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela,
- javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave i
- pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Postojeći sustav sakupljanja miješanog komunalnog otpada zasnovan je na procesu prikupljanja otpada koji stanovništvo odlaže u standardne posude, čije se veličine, odnosno zapremine, razlikuju ovisno o potrebama korisnika.

ODLUKOM o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Općine Sveti Ivan Žabno (KLASA: 351-01/17-01/01, URBROJ: 2137/19-02/1-17-1, od 14. rujna 2017. godine), dodijeljena je trgovačkom društvu Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada u kućanstvima

Područja na kojima se najkonkretnije mogu primijeniti mjere za izbjegavanje otpada su smanjivanje dobara za uporabu i potrošnju, orientacija na izbjegavanje upotrebe štetnih tvari i vođenje kućanstva u smislu izbjegavanja nastanka suvišnog otpada.

Konkretnе mjere koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti su slijedeće:

- izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu npr. tekući napitci mogu se uzimati u povratnim bocama;
- treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnate čaše, tanjuri, pribor, salvete);
- izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti. Izbjegavati kupnju lako kvarljivih namirnica te tako smanjiti količinu nastajanja otpada od hrane;
- izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada - umjesto toga kupovati svježe namirnice;
- ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu te drugi biootpad kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici;
- stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti te na taj način poticati ponovno uporabu i oporabu. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i njihovoj reciklabilnosti.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti

Komunalni otpad iz javnih i uslužnih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u lokalnim službama, bankama, poslovnim uredima, školama, sveučilištima, socijalne i ostale državne i županijske službe, ugostiteljstvo, hoteli, kantine, bolnice itd. Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara:

- u administrativnim uredima koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisaći pribori, papiri, ljepila, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima;
- u školama i visokoškolskim ustanovama omogućiti reciklažu posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja;
- u ugostiteljskim radnjama izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo. Također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa;
- u zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju zdravstveni i higijenski razlozi.

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, predviđene ovim Planom, podrazumijevaju:

1. Informiranje javnosti o rasporedu prikupljanja komunalnog otpada
2. Dugoročno uspostaviti sustav prikupljanja biorazgradivog otpada (ili osigurati određeni broj kompostera za kućne potrebe)

F.4. PROCJENA KOLIČINE KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE DO 2022. GODINE

Sav organizirano skupljen mješini komunalni otpad s analiziranog područja odvozi se i odlaže na odlagalište neopasnog otpada „Ivančino brdo“ putem vršitelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada – Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci.

Rast količine otpada koju generira prosječan stanovnik je u izravnoj vezi s količinom potrošnje te općeg gospodarskog razvoja. Kretanje količina otpada u narednim godinama ovisit će o mnogim promjenama, primjerice demografskim, gospodarskim, sociološkim, itd.

Procjena količine otpada koja će nastajati na području Općina sveti Ivan Žabno u razdoblju do 2020. godine, rađena je na temelju podataka o:

- broju stanovnika na području Općine³,
- količini sakupljenog komunalnog otpada na području Općine,
- količini otpada nastao po stanovniku općine⁴,
- godišnjem absolutnom porastu stanovništva i
- prosječnom porastu standarda za 1,5%.
- sastavu miješanog komunalnog otpada

U proračunu su korištene sljedeće pretpostavke:

- da će se broj stanovnika postupno smanjivati obzirom na sve izražajniju tendenciju iseljavanja mladih ljudi i trend depopulacije ruralnih krajeva na čitavom području RH. Temeljem izračuna prosječnog godišnjeg absolutnog porasta (podaci popisa stanovništva 2001. i 2011.) pad broja stanovnika na područje Općine godišnje iznosi -40,6.
- da se na razmatranom području prosječna obuhvatnost organiziranim odvozom otpada neće puno mijenjati ali da će se odaziv kućanstva na predaju komunalnog otpada povećati.
- da će se specifična količina komunalnog otpada smanjiti sukladno pretpostavkama pada broja stanovnika na promatranom području.
- količina otpada se neće puno povećavati uključujući prosječan porast gospodarskog standarda za 1,5% godišnje.
- procijenjeni sastav komunalnog otpada u RH relevantan je podatak za izračun pretpostavke o količinama odvojeno skupljenog otpada do 2022.

Očekivane količine miješanog komunalnog otpada na području Općine, prikazane na godišnjoj razini, u vremenskom razdoblju od 2015. do 2022. godine navedene su u tablici (**Tablica F-2**).

³ Državni zavod za statistiku: KONTINGENTI STANOVNOSTVA PO GRADOVIMA/OPĆINAMA, POPIS 2001., 2011. godine

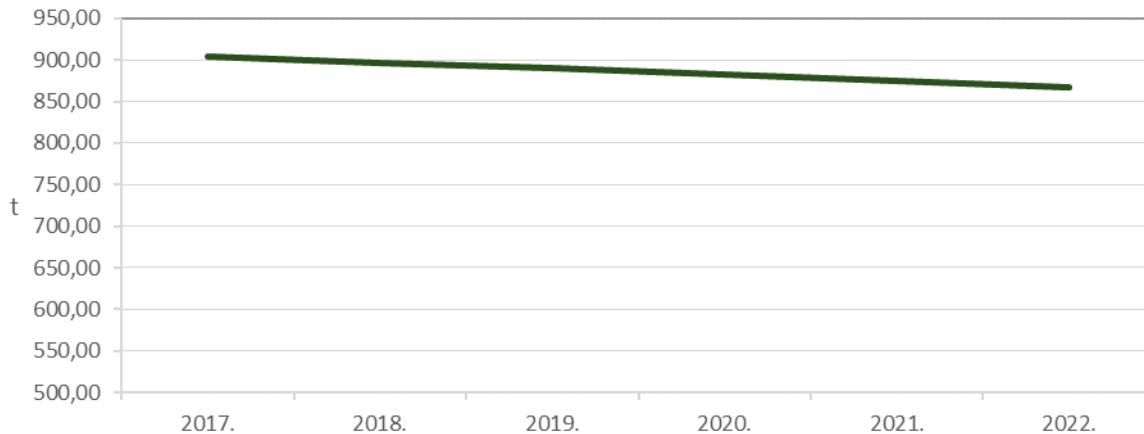
⁴ AZO; Izvješće o komunalnom otpadu: 2014., 2013. i 2012. godina

Tablica F-2: Prikaz očekivanih količina komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine

Procjena za razdoblje od 2015.-2022.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Očekivane količine komunalnog otpada (t)	905	897	890	882	875	868

Izvor: AZO; Izvješće o komunalnom otpadu: 2014., 2013. i 2012. godina

Grafički prikaz F-2: Prikaz očekivanih količina komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine

Izvor: AZO; Izvješće o komunalnom otpadu: 2014., 2013. i 2012. godina

Sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom u kojem se navodi da do 1. siječnja 2020. minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva mora iznositi iznosi 50% od mase otpada, pretpostavke su da će se sukladno provedbi aktivnostima Plan (edukacija i informiranje stanovništva itd.) količina odvojeno skupljenog otpada postepeno povećavati.

Za izračun pretpostavka o količinama odvojeno skupljenog otpada na području Općine do 2022. korišteni su podaci o postotnom udjelu pojedinih sastavnica u mješinom komunalnom otpadu dobiveni za područje Republike Hrvatske u 2015. godini.

Tablica F-3: Procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada U Republici Hrvatskoj u 2015.godini

<i>Sastavnica</i>	<i>Udio (%)</i>
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pjesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	100

Izvor: HAOP; Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje 103 prosječnog sastava komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj i projekcija količina komunalnog otpada, <http://www.azo.hr/IzradaJedinstveneMetodologije>

U tablici (**Tablica F-4**) navedene su očekivane količine otpada koje je moguće izdvojiti iz komunalnog otpada na području Općine u vremenskom razdoblju od 2017. do 2022. godine uz primjenu mjera i aktivnosti koje se predlažu. Međutim uzimajući u obzir podatak o trenutno značajno manjim količinama izdvojenih komponentni otpada za uporabu, strukturu stanovništva te tip područja (ruralno područje) dostizanje značajnijih udjela izdvajanja korisnog otpada iz komunalnog predstavlja veliki izazov u narednom razdoblju.

Tablica F-4: Prikaz očekivanih količina za odvojeno prikupljenog iz miješanog komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine

Procjena za razdoblje od 2015.-2022.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Papir i karton (t)	209,84	208,13	206,42	204,71	203,00	201,29
Plastika (t)	207,13	205,44	203,75	202,06	200,37	198,68
Staklo	33,47	33,19	32,92	32,65	32,37	32,10
Biootpad	331,05	328,35	325,65	322,95	320,25	317,55

ZAKLJUČAK

Temeljem danih pretpostavka možemo zaključiti da je moguća pojava trenda pada količine miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine do 2022. godine.

Za postizanje strateških ciljeva izdvajanja pojedinih iskoristivih komponenti otpada te smanjenja količina otpada namijenjenog odlaganju biti će potrebno provesti niz mjera.

G. MJERE ODVOJENOG SAKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Važećom zakonskom regulativom nastoji se u što većoj mjeri potaknuti primarno odvajanje otpada na mjestu nastanka. Cilj odvojenog sakupljanja otpada iz kućanstava je smanjivanje ukupne količine otpada i otpada koji se neiskorišten odlaže na deponiju.

U okviru komunalnog otpada iskoristivim, tj. korisnim frakcijama smatraju se: papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad (pretežno metalnog sastava) te biorazgradivi otpad, uključujući i zeleni otpad.

Postupak odvojenog sakupljanja otpada provodi se putem „zelenih otoka“, odnosno reciklažnog dvorišta. Cilj odvojenog sakupljanja otpada iz kućanstava je smanjivanje ukupne količine otpada i otpada koji se neiskorišten odlaže na deponiju.

Zeleni otoci su je mjesta na javnoj površini na kojem se nalazi jedna ili više posuda za prihvatanje odvojeno sakupljenog otpada. Od korisnih komponenti sustavom odvojenog prikupljanja predviđeno je sukladno propisima izdvajanje papirnog i kartonskog otpada, otpadni PET, staklo, odnosno otpad koji u velikoj većini spada u ambalažni otpad.

Stanovništvo samostalno odlaže otpad u navedene spremnike. Iz tog razloga u prvom redu potrebno je nastaviti sa provedbom mjera edukacije stanovništva i povećanjem svijesti o problemima vezanim za otpad. Spremni moraju imati oznaku vrste i naziva ambalažnog otpada koji se u njima odlaže, uputu o načinu odlaganja, osnovne informacije o pravnoj osobi koja je odgovorna za pražnjenje spremnika. Zeleni otoci se u pravilu sastoje od 4 spremnika različite boje, a moguće je dodati i jedan za baterije. To su spremnici za:

- papirnati i kartonski otpad
- otpadnu plastiku
- metalni otpad
- otpadno staklo

Reciklažno dvorište je određen prostor naselja opremljen spremnicima i posudama namijenjenim odvojenom privremenom skladištenju iskoristivih frakcija otpada. Ovdje bi stanovnici uvijek mogli na jednostavan i pristupačan način dobiti informacije o svim pitanjima postupanja tj. gospodarenja otpadom a naročito u pogledu smanjivanja količina i štetnosti vlastitog otpada kao i boljeg iskorištavanja otpada.

Odvojeno sakupljanje otpada u gospodarskim djelatnostima: kao i u slučaju gospodarenja komunalnim otpadom iz domaćinstava, svi gospodarski subjekti koji su proizvođači miješanog komunalnog otpada i otpada sličnog komunalnom, dužni su poduzeti mjeru „in situ“ za odvojeno prikupljanje pojedinih frakcija otpada.

Svaki gospodarski subjekt treba ustrojiti odvojeni sustav prikupljanja prema svojoj djelatnosti, a uz obvezno izdvajanje korisnih komponenti komunalnog otpada. To znači da u okvirima radnog prostora

treba osigurati jedno ili više mjesta za odlaganje papira, plastike, metalnog otpada, plastične (PET) ambalaže, drva, tekstila te posebnih kategorija otpada i komponenti glomaznog otpada.

Odvojeno sakupljanje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti: kao što je prethodno opisano, komponente komunalnog otpada potrebno je odvojeno prikupljati u sklopu radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti, Sustav prikupljanja potrebno je ustrojiti prema tipu djelatnosti. Tako, u slučaju škola i ustanova, potrebno je usredotočiti se na prikupljanje papira.

U državnim službama, pored papira potrebno je voditi računa i o odvojenom prikupljanju problematičnih tvari, poput tonera, plastike i uredskog materijala. U istom smislu restorani i slične ugostiteljske djelatnosti trebaju se, pored iskoristivih komponenti komunalnog otpada, usredotočiti na izbjegavanje nastanka nepotrebnih viškova otpada od hrane, higijenskih potrepština i ostalih proizvoda pakiranih u jednu dozu i na odvojenom prikupljanju biootpada. Zdravstvene ustanove trebaju također odvojeno prikupljati papir plastiku, a ostale otpadne tvari prema Pravilniku o gospodarenju medicinskim

Edukacija

Stanovništvo Općine potrebno je kontinuirano educirati. Neke od metoda koje je moguće primijeniti su: radionice, predavanja, prezentacije, plakati, brošure, letci, oglasne ploče, lokalni mediji – lokalne novine, radio, školske udruge, priredbe s edukacijskim sadržajem i sl.

Potrebno je provoditi stalnu edukaciju o:

- količinama otpada koji nastaje, a koji se odlaže na odlagališta te nužnosti sprječavanja njegova nastanka,
- mjerama odvojenog prikupljanja otpada,
- kućnom kompostiranju,
- štetnosti korištenja plastičnih vrećica i suvišne ambalaže,
- mjerama sprečavanja odlaganja otpada na divlja odlagališta,
- mogućnostima doniranja hrane,
- opasnostima ugrožavanja zdravlja pri neadekvatnom gospodarenju s otpadom,
- ekonomskim i okolišnim prednostima recikliranja otpada,
- mjerama, akcijama i poticajima koje treba na općinskoj razini poduzeti da bi se spriječilo nelegalno odlaganje otpada,
- važnosti izdvajanja korisnog otpada te korištenja zelenih otoka, odnosno reciklažnog dvorišta,
- opasnostima odlaganja opasnog otpada u okoliš (stare baterije, ambalaža pesticida, ispiranje opreme od pesticida na nezaštićenim površinama, otpadne kemikalije i sl.) otpadom.

Mjere odvojenog sakupljanja otpada, predviđene ovim Planom, podrazumijevaju:

1. Povećanje broja „zelenih otoka“ na području Općine
2. Uspostavu sustava izdvajanja pojedinih vrsta otpada na mjestu nastanka, tj. kod svakog pojedinog korisnika
3. Nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta
4. Provedbu informiranja stanovnika Općine o postupku odvojenog sakupljanja otpada
5. Uspostava redovitog praćenja količina posebno skupljenog otpada

G.1. POPIS PROJEKTA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

S obzirom na postojeće stanje i realne potrebe izgradnje željenog sustava cjelovitog gospodarenja otpadom na svojem području, a sukladno perspektivnoj integraciji u sustav gospodarenja otpadom Križevačko koprivničke Županije, kao projekte čija je realizacija od posebnog značaja u nastupajućem razdoblju na koje se odnosi ovaj Plan, ističu se:

- sanacije odlagališta otpada Trema-Gmajnje za koju je u tijeku postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš,
- Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta ili izgradnja reciklažnog dvorišta (u suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost),
- povećanje broja „zelenih otoka“ za odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta na najfrekventnijim lokacijama,
- nabava opreme i potrebnih spremnika za sakupljanje biootpada (u suradnji sa „Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost“),
- kontinuiranu edukaciju javnosti u vezi unapređenja sustava odvojenog prikupljanja otpada (putem organiziranja seminara, stručnih predavanja, radijskog i tiskovnog oglašavanja, izdavanja publikacija, brošura i prospekata, mrežne stranice, stručnih i kontakt-radijskih emisija, edukativno-zabavnih programa za djecu i mlade i sl.)
- kontinuiranu edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Grada o problematici otpada i gospodarenja otpadom, uključujući provedbu mjera za sprečavanje nastanka otpada, odnosno smanjivanje nastalih količina otpada te nekontroliranog odbacivanja otpada u okoliš,
- uspostava sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu te evidencije lokacija odbačenog otpada,
- prevenciju nelegalnog odbacivanja otpada i pojave divljih odlagališta kroz kontinuiranu kontrolu od strane komunalnih redara,
- uspostavu i održavanje pisane evidencije o sakupljenim količinama otpada (miješani komunalni otpad, biorazgradivi otpad, papir, plastika, staklo, metali, tekstil, glomazni otpad) i
- izvješćivanje o tijeku sanacije odlagališta otpada Trema - Gmajnje.

G.2. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području Općine Sv. Ivan Žabno zahtijeva utvrđivanje raspoloživih izvora financiranja. Međutim, zbog svoje prirode, u Planu gospodarenja otpadom svako razmatranje izvora financiranja može biti samo okvirno.

Politički instrumenti poticanje izbjegavanja i smanjenja količine otpada manifestiraju se kroz politiku infrastrukture, prostorne planove i dozvole za gradnju te zakonske i podzakonske odredbe relevantne za razvoj i zaštitu okoliša. Financijski instrumenti mogu biti realizirani kroz izravnu pomoć koja obuhvaća porezne olakšice, jamstva (npr. kod kredita) i donacije novčanih sredstava odnosno kroz politiku smanjenja doprinosa prema službama i ustanovama u ovlasti Grada. Na ovaj način se pokazuje dodatna skrb prema onima subjektima koji pokazuju visoku ekološku svijest u zbrinjavanju i provođenju mjera za smanjenje nastanka otpada.

Vlastita sredstva financiranja odnose se na sredstva iz općinskog proračuna. Pored vlastitih sredstava, izvori financiranja dostupni su iz javnih i međunarodnih fondova (osobito fondova Europske unije) te Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR), ali i od komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnog partnerstva i dr.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13 - Zakon o gradnji i 78/15), izvori i visina sredstava za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunima jedinica lokalne uprave i samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama te iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Propisano je da će se ova sredstva koristiti za očuvanje, zaštitu i unapređenje stanja okoliša u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša (NN 46/02) te programima zaštite okoliša regionalne i lokalne samouprave.

Uz sredstva iz godišnjeg državnog proračuna, za financiranje projekata predviđenih ovim Planom raspoloživi su sljedeći finansijski instrumenti:

- finansijska sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
- proračun matične jedinice regionalne samouprave – Koprivničko -križevačke županije
- proračun jedinice lokalne samouprave – Općine Sv. Ivan Žabno

Drugi izvori financiranja mogu se ostvariti:

- osiguranjem sredstava putem kreditne linije, a ista se vraćaju iz sredstava osiguranim kroz povećanu naknadu za komunalne usluge,
- vlastitim izvorima i sredstvima iz povećane naknade koju plaćaju domaćinstva za komunalnu uslugu postupanja krutim otpadom (prema načelu „onečišćivač plaća“),
- koncesijom ili drugom oblikom javno-privatnog partnerstva,
- donacijama i
- kroz strukturne fondove EU.

Javni izvor financiranja

Prema Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom dostupna su iz državnog proračuna, županijskog proračuna te iz proračuna jedinice lokalne samouprave, a sve u ovisnosti od veličine i važnosti predviđenih infrastrukturnih projekata.

Za potrebe gospodarenja otpadom Općina kao jedinica lokalne samouprave može se raspolagati sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, koji je osnovan kao strukturirani izvanproračunskih fond iz kojega se financiraju projekti i aktivnosti u tri glavna područja, i to u:

- zaštiti okoliša,
- uspostavi i održavanju energetske učinkovitosti i
- korištenju obnovljivih izvora energije.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj je ustanovila program kreditiranja, pogodna za uspostavu cijelovitog sustava gospodarenja otpadom:

- program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i.

Kredit se ostvaruju u hrvatskim kunama, uz indeksaciju u stranoj valuti. Program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture ima rok otplate do 15 godina, uključujući poček od 5 godina. Kamatna stopa za program iznosi 4% godišnje. HBOR može financirati projekte do 75% proračunske vrijednosti investicije.

Strukturni fondovi Europske unije

Strukturni fondovi Europske unije (EU) u službi su kohezijske politike EU, čiji je cilj ostvariti gospodarsku i društvenu koheziju, odnosno ujednačen razvoj u zemljama-članicama EU. Iz tih se fondova stoga financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenih i manje razvijenih zemalja EU, kao i u promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva. Ovi su fondovi na raspaganju svim zemljama-članicama EU koje imaju potrebe za dodatnim ulaganjima EU u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj.

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) jedan je od strukturnih fondova EU. Cilj mu je jačanje gospodarske i društvene kohezije te smanjivanje razlika između regija unutar EU, i to kroz potporu prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj suradnji. Uglavnom je usmjeren na proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mesta, infrastrukturne investicije te na razvoj lokalnih zajednica te razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Putem ERDF-a bi se za potrebe jedinice lokalne samouprave moglo osigurati do 70% potrebnih sredstava za kapitalne troškove, a u prvom redu za financiranje sustava odvojenog sakupljanja otpada te sanaciju (i zatvaranje) službenih odlagališta otpada.

Izvori i visina potrebnih sredstava za provođenje sanacije

Troškovi odlaganja otpada, sukladno Pravilniku a prema načelu „onečišćivač plaća“ uključuju troškove projektiranja, izgradnje odlagališta, operativne troškove rada odlagališta i procijenjene troškove

zatvaranja odlagališta, održavanja i nadzora tijekom 30 godina nakon zatvaranja. Tako je u cijenu odlaganja na indirekstan način uključena i cijena sanacije deponije.

Tablica G-1: Izvori i visina finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Broj	MJERA	Izvor
1.	Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada „Trem-Gmanje“ Visina finansijskih sredstava: Finansijska sredstva koje trenutno treba izdvojiti Općina Sveti Ivan Žabno nije moguće predvidjeti.	Državni proračun, EU fondovi, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta ili izgradnja reciklažnog dvorišta Visina finansijskih sredstava: 800.000,00 kn	Općina Sv. Ivan Žabno, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
3.	Povećanje broja „zelenih otoka“ Visina finansijskih sredstava: 100.000,00 kn	Općina Sv. Ivan Žabno, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
4.	Unapređenje sustava odvojenog sakupljanja suhih reciklata. Uspostava odvojenog prikupljanja metala i tekstila. Visina finansijskih sredstava: 80.000,00 kn	Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
5.	Provođenje sakupljanja ambalaže od upotrebe pesticida i herbicida i sl. Visina finansijskih sredstava: 20.000,00 kn	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, tvrtka CIAK d.o.o.
6.	Razvijanje sustava kućnog kompostiranja: - nabava spremnika za sakupljanje biootpada i njihova podjela kućanstvima - edukacija građana Visina finansijskih sredstava: Ovisno o iskazanom interesu građana i postotku financiranja Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
7.	Prevencija nelegalnog odbacivanja otpada i pojave „divljih“ odlagališta Visina finansijskih sredstava: 10.000,00 kn	Općina Sv. Ivan Žabno
8.	Provjeda izobrazno-edukacijskih aktivnosti Visina finansijskih sredstava: 40.000,00 kn	Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci

G.3. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Najveći obim aktivnosti, uključujući i osiguranje sredstava potrebnih za provedbu ovog Plana, usmjerit će se na uređenje postojećeg odlagališta otpada te izgradnju reciklažnog dvorišta. Međutim, dinamika planirane uspostave (izgradnje) pojedinih dijelova planiranog sustava gospodarenja otpada ovisit će i o dinamici uspostave sustava gospodarenja otpadom na razini cijele županije. U sljedećoj tablici navedene su glavne aktivnosti u provedbi ovog Plana, koje će se u skladu s finansijskim mogućnostima provoditi.

Tablica G-2: Prikaz glavnih aktivnosti u provedbi predmetnog Plana gospodarenja otpadom

Broj	Godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Odgovornost
1.	Sanacija i zatvaranje odlagališta otpada „Trema-Gmajnje“							Općina Sv. Ivan Žabno, Izvođač radova
2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta ili izgradnja reciklažnog dvorišta							Općina Sv. Ivan Žabno, Fond za zaštitu okoliša i energetsku efikasnost
3.	Povećanje broja „zelenih otoka“							Općina Sv. Ivan Žabno, komunalno poduzeće „PARK“ d.o.o., Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci ⁵
4.	Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja suhih reciklata. Uspostava odvojenog prikupljanja metala i tekstila.							Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
5.	Provodenje sakupljanja ambalaže od upotrebe pesticida i herbicida i sl.							Općina Sv. Ivan Žabno, udruženje CROCPA, tvrtka CIAK
6.	Razvijanje sustava kućnog kompostiranja: - nabava spremnika za sakupljanje biootpada i njihova podjela kućanstvima - edukacija građana							Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
8.	Uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu							Općina Sv. Ivan Žabno

⁵ Do 4. mjeseca 2018. godine zelenim otocima na području Općine Sveti Ivan Žabno upravlja komunalno poduzeće PARK d.o.o., a nakon toga upravljanje nad zelenim otocima preuzima Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci

PLAN GOSPODARENJA OTPADA OPĆINE SVETI IVAN ŽABNO

Broj	Godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Odgovornost
9.	Izvještavanje o skupljenim količinama otpada: papir, biorazgradivi otpad, metal/glomazni otpad, tekstil, staklo. Godišnje izvještavanje o provedbi Plana gospodarenja otpadom.							Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
10.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu							Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci
11.	Informiranje stanovništva (putem medija, letaka i sl.) Edukacija djece (Eko škola i sl.)							Općina Sv. Ivan Žabno, nevladine udruge
12.	Prevencija nelegalnog odbacivanja otpada i pojave „divljih“ odlagališta kontinuiranim nadzorom od strane komunalnog redara							Općina Sv. Ivan Žabno, komunalno poduzeće „PARK“ d.o.o.
13.	Primjena naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini							Općina Sv. Ivan Žabno, Komunalno poduzeće d.o.o. Križevci

H. ZAKLJUČAK

Općina Sveti Ivan Žabno provođenjem mjera i aktivnosti definiranih predmetnim Planom, koje su u skladu s Planom gospodarenja otpadom Koprivničko-križevačke županije, ima za cilj postizanje boljih rezultata na području ekološki prihvatljivih rješenja u gospodarenju otpadom. Osnovni cilj Plana je unaprijediti sustav gospodarenja otpadom na području jedinice lokalne samouprave – Općina Sveti Ivan Žabno.

Plan gospodarenja otpadom Općine Sveti Ivan Žabno donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave – Općinsko vijeće i o tome obavještava Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu sukladno članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17). Plan se čuva u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Sveti Ivan Žabno.

Općina Sveti Ivan Žabno, kao jedinica lokalne samouprave, dužna je dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne/regionalne samouprave (Koprivničko-križevačka županija) najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te ga objaviti u „Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije“.

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Koprivničko-križevačke županije“.

